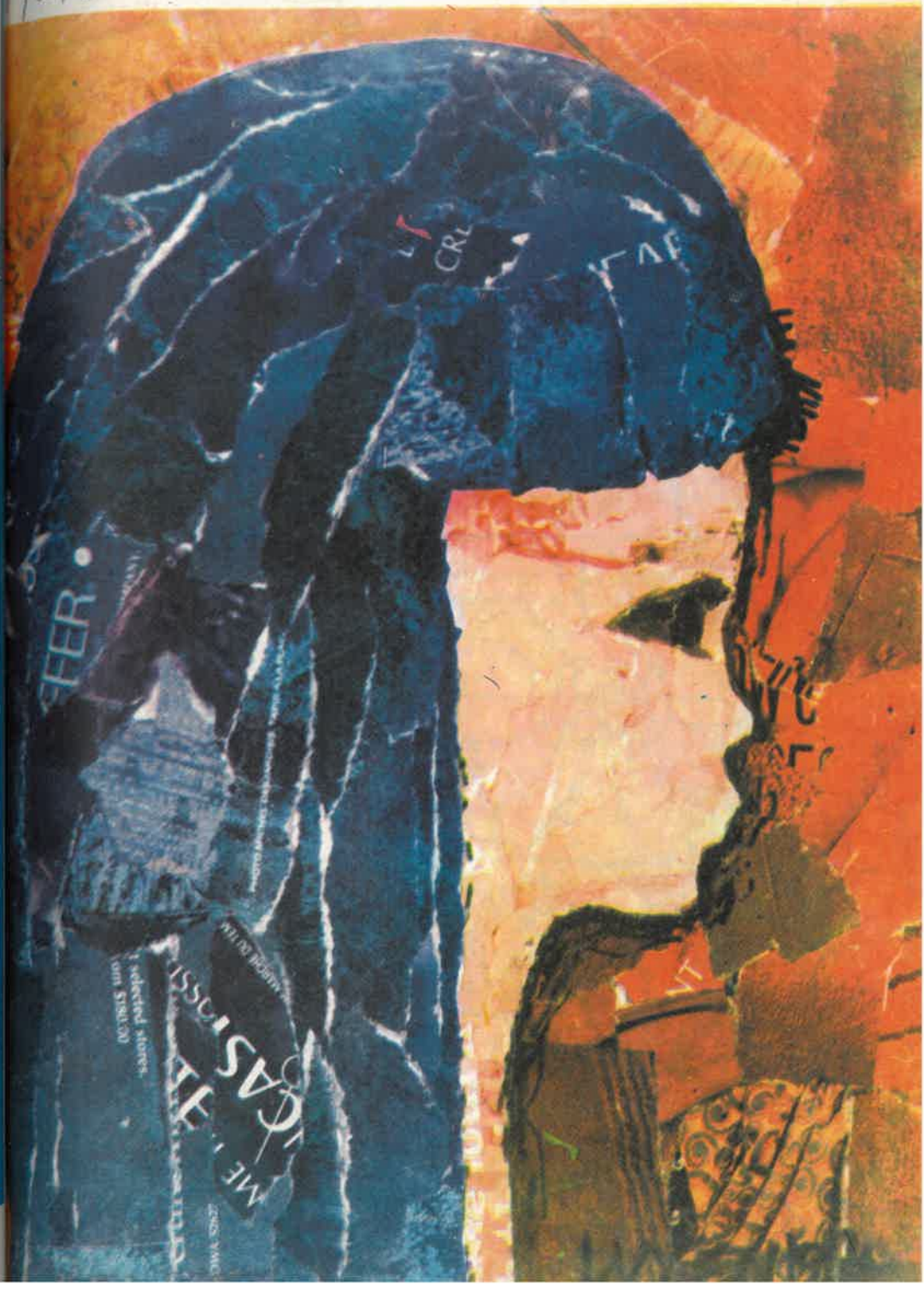

ason
P215
924+

tuần báo của tuổi vừa lớn

những cuốn sách
xuất bản

trong năm
1971

ĐINH TIÊN LUYỆN
NHỮNG MÀNH SAO
Ở TRÊN TRỜI

tháng 11

CON THUY
DUYÊN ANH

THƠ HỒNG
TỪ KẾ TƯỜNG

tháng 10

ANH EM
KIẾN VÀNG
ĐINH TIÊN LUYỆN

tháng 8

QUÊ NỘI
DUYÊN ANH

tháng 12

tuổi
ngọc

tuổi
ngọc

VĂN

THƠ

TRUYỆN
DÀI

MỤC
THƯỜNG
XUYỆN

TUẦN LỄ TỪ 2-9 ĐẾN 9-9-1971 SỐ 15 BỐ MỖI GIÁ 40đ.

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN
CHỦ NHIỆM: DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
THƯ KÝ: ĐINH TIÊN LUYỆN, TỪ KẾ TƯỜNG
QUẢN LÝ: ĐẶNG XUÂN CÔN
TRỊ SỰ: NGUYỄN MAI

xướng thuyết không sửa soạn
những bài thơ hay phổ nhạc
tìm lại đóa hồng
glọt sương tình yêu
thả về gợn nhớ

vũ thiên chương
ý đứơc
thái đặng
mai
châm khanh

từ kế tường ● nguyên đặng hà ● hồ tịch tịnh ● trầm
du ● du mùa đông ● ngu du ● vũ thị hải dương ●
liên lan ● hà thu thủy ● uyên sơn ● hoài phỡ ● mỹ
dung

ngựa chứng trong sân trường
huyền xưa
áo tiêu thư
trong nhật ký của quỳnh

vũ mộng long
từ kế tường
duyên anh
đinh tiến luyện

nhìn xuống cuộc đời
dưới bàn học
bông hồng cho tình đầu

tòa soạn và bạn đọc viết
nguyên tiên hoàng
nguyên thủy — thanh mai

sưu tầm
ngọc thân đi
chạp phô tuổi ngọc

hồ văn thiện
ngọc
kiến vàng

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon—Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971
TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

trẻ thơ việt nam và quyền ăn hàng mỹ

Thành phố ở cuối vùng chiến thuật bé nhỏ đáng chiêm ngưỡng với những con sông uốn khúc và rừng núi Trầm Hùng. Quảng Ngãi 16 Nhưng mọi người đã làm hẫng vào ngay thành phố chật chội đông đúc với những con đường ở gà lổm chổm vào khoảng 11 giờ — 11g50, đó là buổi trưa và 4 giờ, 5 giờ là buổi chiều thường lệ có những công vua Mỹ chạy rải rác trên xe chất đầy những tí vi, tủ lạnh, quạt máy, nhất là quạt máy. Như chờ sẵn từ đầu 6, 7 đứa ốm tong teo vận quần xà lỏn chạy ù theo xe. Sau một lúc lẩy trên liền tới lên xe và chèo xuống những chiếc quạt máy. Như đã báo động, đứa cầm túi, « đầu nộm » nhả xuống xe một cách liễn lĩnh le le ôm những món đồ đồ vào tiệm bán với giá vài trăm đồng một cái. Người thành phố nhìn sự việc một cách thờ ơ lãnh đạm, có lẽ nó xảy ra thường ngày và chẳng làm ai quan

tâm nếu không có gì xảy ra. Nhưng ta đặt chữ nhưng — Nếu người Mỹ họ biết và họ sẽ không bao giờ tha thứ cho những người Việt Nam khốn khổ. Và chừng đó cảnh máu đổ thịt rơi sẽ diễn ra không chút phải kháng hay ngăn cản của các viên chức cảnh sát. Sự việc này phát sinh là vì lẽ : 1) Đó là những nạn nhân chiến tranh, mất cha mẹ, ở đầu đường xó chợ, sống không kể ngày mai. 2) Nhà cầm quyền không có giải quyết thích nghi cho vấn đề, không tạo được một trại giáo hóa, một cô nhi viện khả dĩ có lương tâm để cảm chân bảo bọc chúng nó. 3) Những bác cảnh sát công lộ hay những xe tuần tiểu không làm việc. Tôi mong rằng chính quyền có một hành động thích nghi, khả dĩ quan tâm đến vấn đề này. Và mong rằng các bác cảnh sát công lộ, những xe tuần tiểu hỗn hợp xét lại, hồi tưởng lại những công việc mình đã làm và đang làm để tích cực hơn trong việc làm đẹp xã hội Việt Nam khi chúng ta có thể làm được, để đến ngày hậu chiến chúng ta có được những đứa con lương thiện của tổ quốc. (Tạ Thị Mỹ Dung)

tương lai của những tinh hoa đất việt

Đã nhiều người đặt vấn đề về tình trạng tuổi thơ trong xã hội Việt Nam bây giờ, nếu tôi đề cập đến lần nữa thì cũng bằng thừa. Nhưng theo thiện ý của tôi thì sự thừa thãi ấy cũng không đến nỗi vô ích lắm. Chắc hẳn mọi người đều đồng ý là rừng nhạc ở Việt Nam đã lạm phát quá nhiều rồi. Số lượng nhạc thật là nhiều, hằng hà

sa số, nhưng giá trị thì chẳng bao nhiêu. Có loại thì nói về mối tình lãng mạn đang dở, có loại thì trình diễn tình hạ cấp. Nhưng tôi không nói về người sáng tác nhạc mà chỉ nói về người chơi nhạc. Người chơi nhạc thì mỗi thành phần già có, trẻ có, trai có, gái có... Nhưng đáng thương nhất là những trẻ thơ. Hôm mới đây trong chương trình tân nhạc phụ diễn một bé gái (tôi gọi là bé vì chắc chắn chưa qua được bậc tiểu học) hò hét uống rượu mà không say nào hay... tôi thấy học bội vô tả. Ta hãy thử nghĩ một cô bé gái lại hát những bản dành cho ông « tu mi nam tử » sành đời. Tay thì nắm lại đưa ra phía trước, không có hình ảnh gì cả, miệng thì nghêu ngao triết lý sự say, (chữ của một nhà văn tôi quên mất tên) cứ y như là Lý Bạch không bằng. Hỏi bé nhè, nếu lớn lên bé uống rượu thật nhiều để tránh « uống rượu không say thì nào hay » thì đời bé sẽ ra sao? Có hôm bách bộ ngoài đường tôi bắt gặp một cậu bé xách cặp, quần xanh, áo trắng, miệng thì « trả lại em yêu khung trời đại học, con đường Duy Tân cây dài bóng mát », tôi nghĩ một cậu học trò tiểu học (tôi nhìn vào cách phục sức) mà lại trả lại người yêu về với khung trời đại học Luật Khoa thì quái dị đến chừng nào! Làm sao cậu bé có thể sánh vai với người yêu đi dưới hai hàng cây rợp bóng được? Họa chăng là theo gia đình đi hóng gió ở cái bồn bình có con rùa ấy. Không biết đến bao giờ mới chấm dứt cảnh đó? Các vị liên hệ hãy nghĩ xem. (Anh Châu)

khuôn mặt thật của sách báo hiện tại

Có thể nói những lúc sau này sách báo phát triển mạnh hơn bao

giờ. Các nhà xuất bản mọc lên như nấm. Nhưng hoa mọc nhiều thì cỏ dại cũng lắm. Song song bên những nhà xuất bản có thiện chí cũng nhiều nơi cho phát hành những sách báo xa hoa đòi truy thiếu tinh thần giáo dục. Những cơ sở này làm văn nghệ chỉ để kiếm tiền nên quên hẳn phần nội dung. Thật là một sai lầm lớn lao. Một vài cơ sở xuất bản đứng đắn. Ngoài ra có những nhà xuất bản sách báo thiếu nhi đáng tin cậy như Tuổi Hoa, làm sao có thể đáp ứng được nhu cầu giải trí và học hỏi của thanh thiếu niên? Rồi những nhà xuất bản thiếu đứng đắn đã cho ra những sách báo khiêu dâm, truy lạc. Không có gì xót xa bằng khi thấy trên những sạp báo đầy những sách, báo, tuần báo đòi truy. Chỉ cần lật vài trang cũng thấy rõ đầy tư tưởng khiêu dâm, những hình ảnh các cô khoe mông khoe ngực. Thêm vào đó những cuốn sách mệnh danh là « hồ sơ tình dục » hay « vẽ số giải mộng » được tặng kèm gọi là phụ trang. Nhờ khai thác được thị hiếu của độc giả nên các loại trên được bán chạy và đáng buồn hơn hết phần lớn độc giả là thanh thiếu niên. Thử nghĩ xem khi những tư tưởng khiêu dâm, những hình ảnh hở hang sẽ làm những người tuổi trẻ nghĩ gì? Phải chăng chỉ kích thích dục vọng của họ mà thôi? Khó mà ngăn được xót xa khi nghe nữ văn sĩ Nguyễn Thị Thụy Vũ, người đã từng đoạt giải 2 trong cuộc thi chuyện hay nhất do Tổng Thống VNCH tổ chức tuyên bố : « Viết văn phải ướt át mới làm độc giả thích. Viết đứng đắn chỉ có nước bẻ bút ». Qua lời nói tầm thường trên của một nữ văn sĩ nổi danh đã làm xót xa cho nhiều người còn có ít quan tâm về tuổi trẻ hiện tại. Rằng

dưới bàn học

NGUYỄN TIỀN HOÀNG

hình ảnh của thầy

Thưa các thầy của con. Những tháng ngày như thế này, những tháng ngày được chúng con đặt tên là « những tháng ngày màu xanh », thật xanh như những cọng cỏ trên sân trường chúng con có cảm tưởng đang làm những con cá vàng bơi thật nhẹ trong hồ sen thơm ngát, chính các thầy là những đóa sen, ời sen muôn đời vẫn tỏa hương thơm và muôn đời vẫn là bóng mát tuyệt vời.

Những sáng, những chiều ngồi đây trên ghế nhà trường với thầy cô, với phấn trắng, bảng đen trước mặt, con thực sự đã tìm thấy những sung sướng. Thật nhiều quá những sung sướng: Sung sướng những buổi sáng cuối năm lên nhận phần thưởng nhìn những bàn tay của các thầy vỗ vào nhau, sung sướng khi các thầy vuốt nhẹ mái tóc chúng con mỗi lời khen tặng, và thật sung sướng khi tình cờ thấy các thầy nhìn chúng con đắm đắm trên sân chơi... Làm sao nói hết được thưa các thầy của con, những người thầy đã mang đây khổ đau trên hai tay, hạnh phúc các thầy đã ban phát dần cho học trò mình tới ngày nhắm mắt, nhưng khổ đau thì vẫn ở đó trên hai vai của nghiệp giáo.

Con đã thấy các thầy tan trường trở về trên những chiếc xe hai bánh

cũ kỹ, những chiều mưa các thầy đến lớp với tóc rũ nước, môi tím ngát, chiếc áo pardessus nhạt màu dần ướt, những buổi trưa giọng đã khàn, mồ hôi đã nhỏ xuống thêm các thầy vẫn hằng say giảng bài. Ôi các thầy của con, con ngựa già muôn đời vẫn chỉ đi trên những lối mòn, các thầy muôn đời vẫn sống trong nghiệp giáo phủ phàng, bước chân vào để thầy con đã nhìn thấy cái chết của thầy Trần Vinh Anh, lớn hơn thấy vị thầy già năm tiều học trên chiếc xe thì nghèo nàn. Ôi nhục nhằn, ôi đau khổ ngàn nào cho các thầy của con, dù hôm nay người ta vẫn đề cao các thầy vào hàng nhì trong « Quân sư phụ ».

Tại sao học trò hôm nay không như ngày xưa trong Nhà Nho của Chu Thiệu? Vẫn biết nước không bao giờ chảy ngược dòng nhưng sao ước mơ vẫn đầy dẫy trong tâm hồn con, thưa các thầy kính yêu. Hình ảnh hàng trăm môn sinh chịu tang thầy trong một chịu hương khói vẫn là hình ảnh muôn đời về tình thầy trò trong con. Hôm nay nhìn cảnh hàng chục học sinh đứng lên phản đối các thầy cô bỗng thấy vỡ tan rồi những bóng hồng ước mơ của con (và chắc cũng của thầy).

Nhưng dù sao trong ngôi trường này, với bực gỗ, với ghế học này, các thầy đã có mặt cạnh chúng con như một người cha đầy đủ hiền dịu và nghiêm khắc. Vào những chiều mưa, trời ngoài kia sầm tối, trong này phòng học bít kín, dưới ngọn đèn ấm cúng, thầy đã nhìn chúng con đang ngồi sát vào nhau, mỉm cười viết lên bảng « Đây là một gia đình êm ấm nhất ». Những trưa hè thầy đã bước xuống mở tung những cánh cửa nhìn chúng con mồ hôi đầm áo, thầy đã tội nghiệp lên tiếng: « Chịu khó một tí nhé, gắng lên mai này các em sẽ đem sung sướng đến cho mọi người, trong đó có ta nữa đấy ». Ôi những lời nói chân thành kia của thầy đã làm con xúc động biết mấy.

Các thầy đã đến lớp với chúng con thật rạng rỡ như ngọn lửa hồng trong những chiều mưa mùa đông phủ đầy vai. Thật hiền dịu như ngọn suối tươi mát trên cánh rừng chúng con khô cằn tương lai và thầy đã đến, thật đã đến với những gì cao quý nhất khiến chúng con vụt thấy đề mề với nổi bình yên như con nước buổi sáng lên mệnh mang, tin tưởng đã bọe phát ở những con mắt mở nước mắt, thương yêu đã lớn dậy ở những con tim chai lì, sức mạnh đã thấm nhập vào những đôi tay yếu đuối. Các thầy đã trải thắm cỏ xanh mở trên con đường đầy hăm chông và mìn bẫy. Các thầy kính yêu của con, những giờ học cuối cùng; các thầy cô biết các con đã đau khổ khi nhìn những mắt mắt đã bay xa như thế nào không? Các thầy cô biết con đã úp mặt xuống bàn khi nghe các thầy bước ra khỏi cửa, trả lại cho chúng con những tháng ngày lớn lên

bơ vơ đồng nghĩa với sự bỏ ra đi của những tháng ngày tuổi dại, tuổi của nụ hồng của lá xanh non Các thầy có biết nổi lặng câm trong tim chúng con đã vụt đứng dậy đề đây những giọt nước mắt như quay cuồng trong bụi nắng hành lang ra sao không? Thưa các thầy của con hình ảnh của thầy bao giờ cũng là những ngọn nắng hồng, thật hồng trong đây tim bé nhỏ của chúng con.

Ôi hình ảnh của thầy, hình ảnh muôn đời: hai bàn tay đầy phấn đã chỉ dẫn, nâng đỡ chúng con từng ly, từng tí; trán đầy những nếp nhăn ưu tư, ưu tư về sự hỗn xược của đũa bêu này, giọt nước mắt giữa buổi học vui đùa bên kia, ưu tư về những vành khăn tang trên đầu học trò mình sáng nay; chiếc miệng luôn mở rộng, lời giảng vang vang mang âm hưởng những ngọn gió buổi sáng đầu thu mát rượi. Ôi những lời giảng đã quán quít lấy chúng con làm sao chúng con có thể quên được giọng miền Bắc sang sang trải rộng như nước sông Hồng của thầy T.X.M khi giảng về lòng trung quân ác quốc, nghĩa sư môn. Giọng miền Trung trầm lắng đầy xúc động của thầy N.D.T tựa ngọn gió thu vàng trên cánh đồng rạ khô, lời giảng Lý Hứa nhẹ nhàng như thoáng nắng đầu hạ trên sân trường của thầy N.T. Ôi những lời giảng đáng yêu kia, thật đáng yêu như từng thớ đất, từng khóm cây trên quê hương. Những lời giảng đã khiến chúng con phải nhỏ [giọt nước mắt thương đồng loại bay bỗng thấy đạt dào niềm mong mỗi ngày trở về chạy trên những ngọn đồi đầy lá và sương mờ đất Bắc, hay bỗng thấy mình vụt lớn đến có thể dang tay hàn

gắn lại quê hương quá đồ võ này. Tất cả những lời giảng đó đã nuôi lớn chúng con tựa giọt sữa của mẹ, chén cơm của cha. Từ nhỏ đọc « Thằng Vũ » con đã thấy thương biết mấy thầy Đản của Thằng Vũ và bây giờ đây con đang thấy hình ảnh của người thầy yêu nói giống kia qua chính hình ảnh các thầy, những người thầy Việt Nam muôn đời vẫn mang đầy nhiệt huyết.

Chúng con đang mong mỗi được dẫn dắt đi bằng những nhiệt huyết ấy nên những tháng ngày ngồi đây, dưới bàn học là những tháng ngày con nghe xốn xang về viễn ảnh một ngày chắp cánh bay xa, hay một ngày « bỏ trường mà đi » như thầy Quân đã nói. Con vẫn tin lúc ấy, là sẽ luôn luôn mang hình ảnh của các thầy trên đường làm kiếp chim di chắc ngày đó thầy sẽ cười buồn nhìn con nói lời nhủ nhủ như bao giờ, ôi tiếng chim kêu trong chiều nắng đỏ buồn biết mấy... Và rồi con sẽ trở về (vấn tin thể) như lời các thầy nhủ nhủ. Ngày trở về có thể thầy đã chết rồi bởi viên đạn vô tình trong cuộc chiến hay có thể vì ngọn đao khắc nghiệt của đũa học trò. Nhưng chắc chắn thầy sẽ đang đứng trên bục gỗ như con mong đợi, tóc bạc trắng như sương rơi, miệng giảng bài mà mắt không nhìn rõ học trò. Ôi ngày ấy thầy sẽ để hai tay gầy ốm trên vai con, nước mắt rưng rưng như hình ảnh của người thầy ông Carnot, rồi thầy sẽ quay đi nhìn cặp chim sẻ ngoài sân đang dìu dắt nhau bay nhảy mà mỉm cười.

Thưa các thầy kính yêu của con, mãi mãi hình ảnh của thầy vẫn hiển hiện trong con, mãi mãi nổi bật trước chiếc bàn học muôn thuở, trong bụi phấn nhạt nhòa. Ôi những người thầy của con, những người thầy mang đầy khổ đau trên hai vai và hạnh phúc trên hai tay.

đêm sinh nhật thầm lặng

Buổi tối sương giăng trên vòng tròn
nền

Đêm khuya rồi trăng sao đến chia
vui

Em quý xuống đây lặng khóc ngùi
ngùi

Ánh lửa nhỏ soi bàn tay thấp sáng

Sinh nhật này cô đơn và thầm lặng

Có trăng mờ và sương lạnh vây quanh

Đêm ngủ yên ngàn sao sáng du hành

Em quý xuống long lanh hàng nước
mắt

Buổi tối sương giăng mây buồn Đà
Lạt

Em một mình ngơ ngác đếm sao
rơi

Đêm rất khuya gió lộng thổi tôi bời

Mình sinh nhật em tuổi đời mười
sáu

Buổi tối thông reo nhạc tình yêu dấu

Đêm khuya rồi hỏi ai đến chia vui

Cho em xin một điểm sáng trên trời

Soi vào mắt bụi ngùi đêm sinh nhật

TRÂM DU

những lá cây của sân trường du mùa đông

Tháng bảy. Một lời hẹn ngọt ngào hay buồn phiền đó nhỉ. Nguyễn ngã người trong chiếc ghế rộng, chớp khe khẽ mắt. Ngày tháng ngày đang ở quanh đây, đêm qua tôi ngủ mơ, thấy mình trong giờ về học, bước xuống bờ tam cấp ở cổng trường. Hình như, có một đôi mắt chờ trên đường bên kia. Nhưng cùng lúc ngó thấy đôi mắt, tôi nhận ra chân mình đang bước lên những bậc tam cấp vơi vơi, thăm thẳm, không cùng. Tôi hụt hẫng và kinh hoàng thức dậy. Như thế nghĩa là sao. Nguyễn đặt một tay lên ngực, cảm thấy trái tim bé nhỏ vỡ ra cưỡng quít. Nguyễn sợ những giấc mơ, những giấc mơ không ổn. Đêm qua Nguyễn chỉ ngủ được chập chờn sau đó.

Bây giờ lại là ngôi nhà với thỉnh thoảng tràn trề. Thường Nguyễn yêu sự im lìm, yên tĩnh. Nhưng không hiểu sao Nguyễn muốn khóc lúc này. Cũng không hiểu sao Nguyễn nghĩ vẫn vơ về cái khuôn mặt gần gũi. Cái khuôn mặt, đích thực là được gọi bằng tên của nỗi cô đơn. Nếu như có một ai ở đây để kể lể. Nguyễn thở dài với ý nghĩ. Và trí óc Nguyễn lênh đênh về những yêu dấu ở một góc thành phố. Thế mà, chẳng mấy chốc rồi Nguyễn sẽ

rời khỏi hẳn. Không biết Nguyễn sẽ bối rối thế nào khi nghe tiếng cồng đồng lại khe khẽ sau lưng, tiếng khóa nhẹ nhàng lách cách. Con đường dài đến mấy thì cũng có lúc ngừng. Nguyễn bỗng thêm được những phút rảnh rỗi ngồi trên cái bực gạch ngoài cổng, mút kem, nhấm ô mai và... nhìn thiên hạ. Một thời mơ mộng ngất trời đất rồi cũng sẽ qua. Phải thế không. Ôi chao, Nguyễn đã giữ được gì nào. Nguyễn nghĩ chút chút đến nhỏ Trầm. Và Nguyễn cảm thấy mình tội nghiệp biết bao khi phải tự hỏi, không hiểu ngay cả trong tình bạn Nguyễn có còn giữ được một phần nào... Nguyễn « giận nhau » với nhỏ Trầm suốt mấy tháng. Cái lý do của Nguyễn, nó mơ hồ và hình như cũng rõ ràng ghê lắm. (Dù thế nào Nguyễn vẫn buồn bã với ý nghĩ, bạn thân là một điều khó khăn lắm ư). Những buổi hè đi học cho hết chương trình toán. Đường vắng hắt hiu. Nguyễn thấy như nghe được tiếng thở dài của lá. Nguyễn thấy như nghe được cái tiếng dội lại của mình, sau những vì tưởng của đời thialh lạng. Ừ thì Nguyễn cũng vẫn lẽ loi như tự thuở nào, Nguyễn, với trái tim có những điều không hiểu.

Con dốc thân ái nhiều khi gió đến thổi thật đầy. Lá khô cuống quít rời cành. Nguyễn hay nghịch ngợm nhặt những chiếc héo nhất, bẻ nát và rải đầy dưới đất cho đến lúc rã vào ngõ sau. Trong sân trường Nguyễn cũng có những gốc cây cũ kỹ. Và mỗi năm thì một thời lá rụng Nguyễn không nhớ đó là những tháng nào, chỉ nhớ năm đệ lục xưa, trên tầng lầu giữa, Nguyễn ở lớp có vuông cửa nhìn ra khung cảnh tuyệt vời nhất : một ít mây buổi chiều, và những cảnh khó toi bởi lá rụng, Những lá rụng của những ước mơ đã vỡ. Nguyễn hay ngơ ngẩn nhìn theo đề cử bị ông thầy người Pháp gọi, hỏi sao mơ mộng nhiều thế, cô nhỏ. Mối đạo lá rụng, Nguyễn với Trầm thích đứng trên hành lang ngắm khoảng sân ngập lá. Gió thì lạnh se se. Và lá rơi không nghĩ (Đứng là trong Nguyễn có những ước mơ nào vừa vỡ mất. Phải không?).

Những giờ toán hè Nguyễn thường chỉ về một mình. Một mình bước xuống nấc thang, cảm thấy được cái u uẩn của giảng đường. Dãy bàn ghế ở lại nơi đó, thảng thảng quên trong bóng tối im lặng. Nguyễn bước chậm. Lắng nghe như những nồn nả, những rộn rã chìm đi. Sân trường đã im vắng bóng nắng buổi sớm. Sân trường của những gốc cây không biết tên. Một lần Nguyễn hỏi nhỏ Trầm, cây trong trường mình tên gì đó nhỉ, và nhỏ Trầm nói là, ta cứ thích gọi bằng những gốc cây không biết tên thế thôi.

Nguyễn dầm lợ đặng lên cái rế nổi ngoằn ngoèo giữa đất ẩm của tháng sáu trời mưa. Lá vương vãi đó đây, như những yêu dấu nào, đã giữ, và không bao giờ nữa đòi về. Những yêu dấu dành cho bạn Nguyễn. Những yêu dấu dành cho mọi thứ trong ngôi trường Nguyễn. Hành lang yên cả ngày. Cái ô cửa nhỏ trên cao kia, mà một hôm xưa nọ Nguyễn đứng khóc

Ôi những lá nhẹ như cơn mơ, buồn như giấc mộng. Mai này, dấu rằng Nguyễn có xa chừng nào đi nữa, Nguyễn vẫn yêu mãi những gốc cây không biết tên, những rế nổi, mà ở đó bạn Nguyễn đã có một kỷ niệm. Và nhất là lá bay chấp chới, buổi sáng buổi chiều.

Cái chều thuở mộng mơ của Nguyễn gắn liền với lá. Những lá đẹp và buồn, của sân trường tuyệt vời. Nguyễn bốp nhẹ hai bàn tay. Thời gian ư, tôi là một người yêu, chung thủy. Và lá của sân trường cũng thế. Có phải không?

trên đầu tay xuôi

nguyễn thanh chi

Buổi chiều bỗng trở về trong mắt một đăm thắm khó quên. Em nghe chừng giữa hai hàng cây đi về có những nhớ nhung làm phai mờ tình xưa cũ. Biết có phải đó là một lạ kỳ như Ngân Châu đã bảo hay không ? Thì thôi đành đợi chờ mùa mưa trở về mịt mùng lối cũ để thấy ngóng trông mà chả còn ngần ngại mất đầu. Những trang giấy đã chỉ chít mực, màu giấy đã không còn thom ngát ngọn ngành bởi vì trong những phút cho tâm hồn thả lỏng em đã làm những gạch nối di luân. Em vừa nghe bạn em thở dài thật nhẹ. Có phải Ngân Châu đang có một nỗi niềm làm đau tim yêu ? Hãy cho em nghe. Ừ ! dù bằng những an ủi vụng về mà biết đâu chẳng giúp được cho nhau trong những khổn khổ của tâm hồn Ngân Châu mỉm cười. Nụ cười không còn là một điểm trang cho đôi môi và làm cho đôi má lúm sâu bởi đồng tiền nhỏ để thương. Nghĩ mà chợt thương. Ngân Châu lạ lùng giữa phút giây này. Và em cũng vừa hiểu được những sóng gió đang vây quanh khiến Ngân Châu không còn là của một khoảng vui tươi ngày xưa, cơn mưa rồi sẽ chợt đi Ngân Châu ạ ! Khoảnh khắc chỉ là một vui buồn đời người thì tại sao lại thắc mắc lo âu ?

Ngọn gió vừa xua buổi chiều trở về trên lối. Tháng sáu, tháng bảy với những nắng mưa bất chợt làm hồn tê lịm giữa những sợi thời gian. Đã bao lần nỗi buồn là những khổn khổ trong tim nhỏ bởi những xoáy vòng của thành phố bây giờ dung không tờ thư là một rã tan bất ngờ của nhau. Đành là ngậm ngùi trong ngày vừa trở về quen thuộc mà dấu nhanh những hạt nước tủi đau. Vậy mà em ngỡ suốt đời là mình bên nhau để giúp cho nhau quên đi những lần nghe gió thoảng mà muốn khóc thật lâu. Con đường đã giúp mình đi suốt khoảng sâu thì bây giờ chỉ còn những đốm lá ơ thờ. Đành là còn có thật nhiều khuôn mặt xung quanh nhưng đến bao giờ thì tìm hiểu được nhau để thông cảm những nhận xét của tâm hồn ?

Em không biết Ngân Châu đã nghĩ những gì khi viết đến em lá thư bất ngờ ấy. Chỉ biết được mình ngần ngại thật lâu giữa dấu nắng soi trên lối đi về nhà. Một khoảnh khắc là thôi. Bởi mình ngần ngại thật lâu giữa dấu nắng soi trên lối đi về nhà. Một khoảnh khắc là thôi. Bởi không còn một ánh kính thấu soi. Ừ ! thì chia tay nhẹ nhàng như mưa rơi. Ềm Ềm như tiếng ca Uyên, Phương... xin cho yêu em nồng nàn xin cho yêu em nồng nàn dù tháng năm buồn vui bàng hoàng. Vì đâu mà say phồn hoa như áo gấm sáng lóng lánh ôm rách nát không tâm linh ôm tiếng hát không hơi rung nghèo nàn... Và biết được là mình vô duyên với tình thân vì giữa sân cỏ úa vàng ngày ngày đã có dấu ngăn cách thật rõ ràng bằng sương mù của tháng mùa đông. «giòng sông thời đã trôi êm ru cuộc tình đơn côi. Con thuyền đã tách bến gieo oi bao nhiêu đau thương». Đành làm mặt cách xa, giữa sáng, giữa chiều. Mai này hàng ghế sẽ chẳng còn làm nhân chứng, nhĩ Ngân Châu ?

Em chẳng hiểu sao lại không thể người đau bởi tình thân vừa rời xa. Có lẽ em vừa chợt thấy em lạ lùng kỳ dị giữa cơn mê bồng của buổi tối một mình Ngân Châu ạ ! Dù em vừa quay lưng nhưng cũng cứ cho ta xin giữ lại những kỷ niệm xưa. Ừ ! hàng cây hoa vàng ngày ngó vừa mỉm cười một mình tự dưng rời xa cũng như ta đã có ý nghĩ bước đi mà hành trang là nhọc mệt là chân ngắn là nhớ nhung và là thương yêu. Buổi chiều không còn sáng soi nụ hoa buồn rầu và ngọn nắng chừ thì sắp nhạt nhòa sau khung khí phi cơ. Bỗng chốc cơn mưa đang nhỏ giọt buồn trong tháng sáu buồn thiu.

l á t h ư

N G U D U

Em đã ngăn người khi thời gian đi mau quá, chỉ thoáng một chút đã đến giờ hẹn, em muốn ra sớm hơn nhưng sợ Huy cười, em chậm chạp trên balcon tìm kiếm. Em đứng trên cao nhìn xuống đám người vội vã chạy con nằng, em đã đổi mắt trông tìm trong đó một dáng người mới gặp nhưng đã quen, không thấy mái tóc đó, khuôn mặt đó. Em tự trách mình tại sao có thể tin người một cách quá đáng. Họ chỉ là người ta gặp một lần nói chuyện một lần đề rồi quên tất cả, như những cành hoa dại bên đường dù dáng trông dễ thương ngừng lại vuốt ve thăm hỏi, tỏ ra quyến luyến vô cùng. Qua quãng đường ấy còn gì để nhớ, may ra chỉ là một cơn gió thoảng hay một sự trùng hợp nào đó gợi nhớ rồi quên. Đôi má em nóng bừng, ánh mắt dường như lạc lõng cay cay, áo dài nâu đỏ màu trong nắng và dường như em đang đổi hờn. Ôi vô lý làm sao, em đang đổi hờn với người lạ.

Tuổi mới lớn 15-17 còn đâu đó xung quanh em thuở vu vơ mơ mộng còn tiềm tàng trong ngăn màu hồng cửa trái tim em, lý tưởng mộng ước còn tươi mát, cao vời với vợi chưa một lần chao đảo, em vẫn còn mơ màng cho Huy làm em còn bé lắm, còn là học trò với những ước mơ thần thánh như thêm làm công chúa ngủ trong rừng đợi hoàng tử đến đánh thức, như những bà tiên hiền lành thường nói chuyện thương yêu với những đứa bé bị đời vô tình bỏ quên. Em vẫn còn đi chân đất trên đám lá, vẫn còn rón rén bắt bướm bướm nhìn cánh chim bay. Em còn bé lắm, còn bé hoài để nhận mọi yêu thương của bố mẹ, của anh chị em và của người lạ. Trong em tin tưởng còn tràn trề và em thường hãnh diện với lòng tin đó, vì thế mà suốt buổi chiều còn lại em buồn với vợi, hối hận vô bờ mặc dù cũng không thấy Huy chỗ đó. Em nghĩ Huy đã đến đứng ở chỗ nào đó mà nắng quá nhiều làm chói mắt em. Và em đứng ở một nơi nào đó mà Huy không nhìn thấy. Vô tình mình đã để lạc mất nhau rồi. Ôi một sự vô tình. Huy bảo trưa nay Huy đi em còn nhớ

nhưng không biết tại sao em đã trở lại địa điểm đã đứng trưa qua, nắng gắt cho em thêm một bóng mát của tàng cây nơi mình gặp, nắng làm rát má em nhưng em muốn đứng đó suốt buổi trưa ấy, bây giờ Huy có đồng ý em không chưa nhỉ? em nhớ một câu trong một chuyện nào đó: « Khùng tàn nhẫn nhưng dễ thương, tai hại nhưng rất cần thiết » nên đôi khi em nghĩ mình nên không một tí để được dễ thương và cần thiết.

Bây giờ em chắc chắn Huy đã rời thành phố này để đến một thành phố khác, tự nhiên em thêm đến Cầu Mơ chỉ lạ. Cầu Mơ tên nghe dễ thương làm sao ấy. Cầu Mơ ở Mỹ Tho một thành phố nhỏ nằm trong thành phố lớn mà bây giờ Huy đang có mặt. Huy đến đây lần nào chưa, Huy hãy đến một mình thôi nhé, ước mơ thật nhiều để một ngày nào đó tình cờ như lần đầu. Huy đưa em tới đó kể chuyện ngày xưa và cùng cho nhau nghe những ước mơ của ngày sau chắc ngày ấy đẹp lắm, đẹp vô cùng. Huy nhỉ, ước mơ thần thánh quá, tuyệt diệu quá tự nhiên cho em thêm một đôi cánh mỏng, bay thật cao thật chậm trong bầu trời chiều như buổi trưa hôm đó em cho xe thông thả trong hàng lá me bay. Con đường Nguyễn Du ngăn ngửi những cành lá giao nhau không đủ tròn bóng mát còn nhiều nỗi tiếc. Còn tham lam hơn em tìm thêm bóng mát cho mộng ước thêm xanh như lá cây đề nơi ấy cho em gặp Huy, mình gặp nhau vì cả hai cùng trốn nắng Sài Gòn. và xa nhau ngay vì thời gian miền Nam đi mau quá. Kỳ ghê đi Huy ơi, hình như mình biết nhau, lâu lắm, vừa mới queu mà đã nhận là thân ấy nhỉ.

Tự nhiên mây thật thấp đen thui em lo sợ phát khóc, mưa bắt đầu giăng nhẹ nhẹ như khói và đi như mơ, chao ôi đẹp xuất thần và thơ làm sao ấy, từng cụm mưa lững lững, âm thanh nhẹ buồn gió hơi nghiêng trao mưa trên mi em long lanh nước, em bàng hoàng khôn tả. Huy có đứng ở nơi nào đó nhìn mưa nghĩ đến em không. Huy có ước mơ như em đang ước mơ không. Mưa bắt đầu nặng hột hơn rồi đó, mưa xối xả, mưa muốn làm tan những viên kẹo hồng, em rùng mình và lo sợ làm sao ấy. Nếu bây giờ em viết một thư gửi cho Huy chắc là dễ thương lắm nhỉ, nhưng làm sao được hả Huy, em ngại ngần thế đó em chả bao giờ lớn hơn nữa, em sẽ bé hoài với cái tuổi 17,20 Huy đã đoán, em cũng chẳng biết tại sao nữa Huy ơi! tự nhiên nhớ ghé cơ, ôi một lần gặp một lần xa tại làm sao thế nhỉ, Huy có biết bốn câu thơ này không, của ai ấy em cũng không biết nữa, tình không có rượu mà say, yêu thương không trải mà cay đắng lòng, gặp nhau chỉ để náo lòng, không yêu mà gặp thì đừng gặp nhau, không biết tại sao em lãng mạn chi lạ. Chưa gì mà đã vội vã vương, em chẳng hiểu mình ra làm sao cả, kỳ ơi là kỳ, kể từ hôm ấy em nghĩ hoài về Huy, mỗi lần lang thang em mong gặp Huy vô cùng, mặc dù đó là vô lý vì Huy đã quá xa thành phố biết vậy nhưng vẫn mong, vẫn mong nên còn hy vọng, vì hy vọng nên vẫn chờ, chờ đến bao giờ nào ai biết, chiếc máy nhà ai vang lên một câu hát buồn. Người đó và tôi chung trời cách nhau mấy đời... Eo ơi, đừng thế nhé em sợ lắm, nhớ... thì sao, ô nhưng mà em chứ nào phải là tôi và Huy không phải là người đó. Cầu nguyện như thế không hả, Huy ơi Huy ơi.

những bài thơ hay phổ nhạc

• Ý ĐỨC

*Nắng chia nửa bãi chiều rồi
Vườn hoang trính nữ xếp đôi lá rầu
Sợ buồn con nhện giăng mau
Em ơi hãy ngủ anh hầu quạt đây
Lòng em mở với quạt này
Trăm con chim mộng về bay đầu giường
Ngủ đi em mộng bình thường
Ru em sẵn tiếng thùy dương mấy bờ
Cây dài bóng xế ngân ngơ
Hồn em đã chín mấy mùa buồn đau
Tay em anh hãy tựa đầu
Đề em nghe nặng trái sầu rụng rơi*

Bài thơ là một nỗi *ngậm ngùi*. Nỗi *ngậm ngùi* ấy, mỗi người hiểu theo một cách, mỗi người hiểu theo một lối. Nghệ thuật vốn không cần sẵn khuôn thước cho người thưởng ngoạn. Người thưởng ngoạn cũng có nguồn rung cảm riêng, nỗi xao xuyến riêng. Nguồn rung động không bao giờ vĩnh cửu. Nó đổi thay như sự thay đổi của thời gian. Dưới ba mươi tuổi tôi không cảm nỗi Vũ Hoàng Chương. Phải đợi trên ba mươi tuổi, bị cuộc đời quất nhiều ngọn roi lên mặt, đọc thơ Vũ Hoàng Chương

mới thấm thía. Khi Đinh Hùng còn sống, tôi không thích thơ Đinh Hùng. Phải đợi Đinh Hùng *ngủ sâu trong đất*, mới biết thơ Đinh Hùng là tinh huyết của thi ca. Thuở vừa lớn, tôi mê thơ Xuân Diệu, thất tình yêu thơ Nguyễn Bính và lúc nào buồn làm tê môi, cay mắt, tôi thường thả nỗi buồn tan vào thơ Huy Cận. Bây giờ, với tôi, Huy Cận chỉ còn những bài thơ sáu tám, dù Huy Cận toàn vẹn là một linh hồn *nhỏ nhỏ, mang mang thiên cổ sầu*.

Ngậm ngùi như một giòng suối sâu len lỏi vào tâm hồn ta, vào hồn cây cỏ, vào hồn loài vật. Buồn đến thế! Nắng ngập ngừng dàn trải, lá trên tay người đẹp cũng rầu và ngay cả loài nhện cũng sợ nỗi buồn mà giăng mau, không dám thành thơ làm công việc vô tích sự. *Ngậm ngùi*, nỗi buồn đó phủ kín không gian, thời gian và lòng đời. Nhưng *Ngậm ngùi*, giòng suối sâu len lỏi vào tâm hồn ta chưa có tiếng róc rách như tiếng róc rách dưới mạn thuyền của Trương Chi. Tiếng róc rách mà Văn Cao hỏi: *ai có buồn không nếu được mơ hồ nghe thấy, cảm thấy*. Nỗi buồn ray rứt lăm song vẫn chỉ là trái sầu trên cây tình yêu đợi rụng. Còn xanh vì thiếu nắng. Nỗi buồn mới làm tê mà chưa làm quên. Giòng suối chảy chậm hầu như phẳng lặng. Tôi đã nhìn mặt hồ phẳng lặng. Buồn đấy. Không da diết. Phải chờ một chiếc lá, một cánh hoa bị gió thổi rơi xuống và mặt hồ gợn lăn tăn, nỗi buồn mới thật bao la. Như Bùi Huy Nhiệm diễn tả

*Cơn gió đưa hiu lướt mặt hồ
Thổi rơi xuống nước chiếc hoa khô
Giật mình làn nước cau mày giận
Tan cả vầng trăng tỏa lừng lờ*

Cánh hoa rơi xuống giòng suối *ngậm ngùi* là những nốt nhạc Phạm Duy. Giòng suối không cau mày mà giòng suối chảy xiết. Từ đó, từ lúc những nốt nhạc Phạm Duy, giòng suối *ngậm ngùi* của Huy Cận có tiếng róc rách. Tiếng róc rách chính là tiếng nước nổ hay tiếng rạn vỡ của những trái tim đã nghe, đang nghe, còn mãi mãi nghe *Ngậm ngùi*. Thơ và nhạc đã xảy ra những vụ hãm hiếp nhau. Chẳng hạn *Màu tím hoa sim* của Hữu Loan với

Những đôi hoa sim của Dzũng Chinh. Chẳng hạn *Trăng sáng vườn chè* của Nguyễn Bính với *Trăng sáng vườn chè* của Văn Phụng. Văn vân... Nhưng lại có những cuộc giao duyên tuyệt vời, rực rỡ. Như Tân Đã với Võ Đức Thu (*Tống Biệt*). Như Hồ Dzếnh với Dương Thiệu Tước (*Chiều*). Như Đinh Hùng với Phạm Đình Chương (*Mộng dưới hoa*). Như Phan Lạc Tuyên với Đan Thọ (*Tình Quê hương*). Văn vân... Rất nhiều bản nhạc làm thơ sống dậy, sống mãi. Rất nhiều bản nhạc giết chết thơ. Phạm Duy chưa làm chết một bài thơ nào. Những bản nhạc phở ý thơ của ông đã đánh bóng cho vô số thi sĩ vô danh hoặc nạm vàng vào sự nghiệp của những thi sĩ đã lên ngôi.

Với tôi cuộc giao duyên giữa Huy Cận và Phạm Duy là cuộc giao duyên của hai lãng tử tài hoa. Nghe họ tình tự là nghe nỗi buồn của mình menh mông, dàn trải. Là biết nỗi buồn của mình sẽ chín. Và, chắc chắn, nỗi buồn ấy sẽ rụng rơi.

1 VÀ 15 MỖI THÁNG
BAN NGỌC HÃY ĐỌC VÀ CỒ ĐỘNG

tập san văn chương
tư tưởng nghệ thuật

Chủ nhiệm: NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
Tòa soạn: 38 Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn

mùa thu bên nhà anh

Một sớm thu nào mưa phớt bay
Em đan tóc rối qua phương này
Trên tay sách vở thì thầm gọi
Lá rớt rơi bời — gió heo may
Và mắt hong sâu màu cỏ ướt
Thuở mùa gió lạnh sáng tinh mơ
Lòng còn rào rạt hương nắng mới
Má chín thẹn thùa — buổi ấu thơ
Mà em có biết gì không nhỉ
Những lá thư buồn nhớ ngón tay
Buổi sáng mùa thu em đến đó
Là lúc tình anh cũng ngất ngây
Nhìn em dáng nhỏ qua bờ dậu
Đôi vạt áo dài tuổi mười lăm
Anh nghe tình thu sần lên lên
Trên tờ giấy trắng, mực màu xanh
Lớp học, sân trường đang gọi em
Mây trời tháng tám ngủ say mềm
Qua làn tóc rối buông hồ hững
Một sáng mùa thu bỗng lênh đênh...
UYỄN SƠN

thiên đường đêm

Em vừa nhớ một đêm trăng mùa cũ
Dưới sao trời trong ánh mắt long lanh
Em đã vẽ một thiên đường mộng ảo
Một thiên đường uơm mộng của ngày
xanh
Thiên đường đó chặt chiu bằng kỷ niệm
Và mọc đầy những cọng cỏ yêu thương
Em ngủ kín trong thiên đường màu
nhiệm
Bỏ quên đời trong một tuổi khói sương
Em đâu biết thiên đường thì dễ vẽ
Uơm mộng nhiều nhưng mộng chỉ là mơ
Thoắt mộng đã theo mây tàn dang dở
Trả em về trong nỗi tiếc ngáy thơ
Đêm bảy giờ trăng thượng tuần say ngủ
Sao vẫn về ngủ đậu mãi nhà em
Em vừa nhớ một đêm trăng mùa cũ
Mộng thiên đường vỡ vụn nát hồn đêm
HOÀI PHỐ

một đóa hồng nhung

Yêu dấu này đến bao giờ ấy nhỉ
Khi ngoài kia em còn hát ngoài đường
Đi lang thang trong gió chiều thủ thỉ
Tan học về máy trắng lững lờ vương
Người nhìn em sau một hàng dâm bụi
Khẽ mỉm cười hái vội đóa hồng nhung
Đưa cho em bằng một thoáng reo mừng
« Cho có bé và mình quen nhau nhớ »
Chỉ có vậy mà về nhà em khóc
Suốt buổi chiều nước mắt cứ tuôn mau
Nước mắt rơi mà hồn bỗng đạt dào
Nghe rất thoáng nhớ người cho hoa đó
HÀ THU THỦY

giao thời

khí tay thả áo lụa vàng
linh hồn đã thấy xoắn xang rất nhiều
và rồi ngày tháng đi hiu
đông qua rét mướt với nhiều nhớ nhung
hồn ai giọt biếc lạnh lùng
và trong xa vắng mênh mông nỗi buồn
MỸ DUNG

các em học ở bùi thị xuân

đi học sáng giữa sương mù Đalat
các em cười bắt ngát mấy đời thông
áo len xanh bước em nhỏ ngại ngừng
nghiêng nghiêng tóc, hé môi hồng kể
chuyện
sách vở hồn nhiên, em đâu có biết
vô tình làm xao xuyến những ngăn tim
đầu chân em qua ngõ vắng buồn tênh
để quên lại hàng ngàn câu nhưng nhớ
mực đã xanh trải đầy trang giấy vở
xé đi rồi, lại viết lại, đem trao
lên trường em con dốc cũng vira cao
chờ tan học lòng xôn xao, bối rối...
má bỗng hồng sớm mai chim xanh gọi
những tờ thư ai gửi buổi trưa qua
khóa kỹ vào ngăn, thăm hẹn : « còn xa »
xem như áng trong mây qua chiều xuống
áo lụa trắng hàng cây bay gió cuốn
tay đan tay từng ngón nhỏ ngáy thơ
giờ ra chơi sân sỏi cũng mộng mơ
chìm đầu xuống, ngẩn ngơ nhìn, quên hót
em vào lớp, quên tiếng cười mặt ngọt
bao hồn chờ ngoài cổng chờ nghe đau
những ngăn tim hoa chớm nụ tình đầu
không dám nói, làm sao em biết được?
TRÂM DU

như phút mây hồng

lặng Trần thị Phụng
Tháng tám em mang sầu áo mới
theo con đường nhỏ hái trên môi
ấy là buổi sáng em đi học
cặp áo trên tay ngọc tiếng cười
Và mắt reo mừng nghìn phương nắng
chân khua mùa các trẻ ngang hồn
(chao ơi, vàng quá, hoa vàng quá
em có nghe lòng rộn rã không ?)
Cô bé mười lăm, nay đã lớn
tóc dài, thôi thả xuống hai vai
(tóc đen cắt ngắn — như năm tháng
chỉ khiến mình tôi phải thờ dài)

Đôi má hình như hồng hơn trước
nên em ngược ngáp mỗi bước đi
chiếc khăn tay nhỏ che môi nụ
là lúc em cười thoáng vu vơ

Tháng tám cổng trường đã mở ra
em cùng bè bạn đẹp như hoa
mấy mươi cửa lớp reo một lượt
khi áo trắng vừa mới bước qua

Và trang vở được em viết kín
những chữ nghiêng nghiêng rất dễ
thương
và khung cửa sổ, sơn màu nắng
cũng được em nhìn với trời xanh
NGUYỄN ĐĂNG HÀ

như một sớm mai hồng

có thật anh nằm mơ
mơ đôi má em hồng
như một sớm mai hồng
với nhiều tình nhớ không

có thật anh đã quên
quên nơi cõi đời này
có một chàng thi sĩ
quên là mình quạnh hiu

có thật anh vừa run
hôn lấy con mắt buồn
hôn lấy hạt sương đọng
buồn như một tình yêu

có thật trăm búp hoa
lót đường lưng anh ngã
có thật nghìn xót xa
úp nơi trái tim này

này kym phụng kym phụng
kêu sao cho nhớ hoài
sao cho lòng không phai
này kym phụng kym phụng
thơ bay và tình cũng
bay thơm đầy sớm mai...

HỒ TỊCH TỊNH

VIẾT NGẮN

giọt
sương
tình
yêu

NẾU CÓ MỘT BUỔI SÁNG NÀO THỨC DẬY MUỘN, nắng buông xuống lưng trời và gió rì rì trên ngọn cây, lòng mình mở rộng đón cả bầu trời vào trái tim xôn xao, mở ngỏ thì buổi sáng đó đã đến với em. Đến bằng bước chân rụt rè huyền nhiệm. Hãy nói với em đi con chim sẽ đứng ngơ ngác trên ngọn me. Hãy nói với em đi chùm hoa sứ làm biếng nở. Đi giọt sương vừa nhỏ xuống đêm qua. Đi con bé Mai chột lớn và vôi vĩnh muốn hái được vì sao thấp sáng trong mắt « người ta ». Sóng mắt như cơn gió lạ thổi qua hồn em rồi ngừng lại với một chút xao động, nhớ nhung. Em chột nghe hơi thở mình run rẩy và viền nóng khuôn mặt. Nhớ lại với em nhé con đường dấp dấp người đêm lễ. Hai hàng cây sao bên lẽ cao vút mở lên vòm trời đen chỉ chit những vì sao. Em trở thành thứ hạnh phúc im lặng, tan biến trong hơi lạnh mùa đông. Sương ngọt trên đầu môi. Sương ướt nồng trong mắt. Giọt sương nào lan trong máu phả hơi thở nồng nàn, và đưa em bay bổng trên ngọn thánh giá đặt trên nóc giáo đường ngút mắt. Những dây đèn ngôi sao giăng mắc có đủ soi sáng tình cảm lạ vừa đánh thức em không? Bên « người ta » của cửa cửa lần đầu sánh bước, em thật tội nghiệp ! Em im lặng như con chim trốn mưa rụt rè, ngưng ngậm như con thỏ. Không biết em đã đi qua bao nhiêu con đường, và như có sóng vỗ lao xao dưới gót chân. Ô, phải chi cơn sóng của lòng em dừng lại ; phải chi cơn sóng dừng dừng lại... Xin từ biệt. Em nói nhỏ vừa đủ cho nỗi buồn đè nặng lên quả tim. Nhà văn Stendhal nhận xét : « tôi biết một người bắt đầu yêu khi thấy người đó buồn ». Phải không, hử cô bé nhỏ khạo ? Em vui mặt xuống gối, dấu kín cảm giác nào cứ làm em nóng ran hai bên má ; nhưng chính là để lắng nghe thật rõ từng bước chân dọ dẫm qua hồn. Và đêm qua em đã khóc, những giọt nước mắt hay giọt sương mong manh của tình yêu vừa chớm ? Em đã dấu hình bóng lạ trong giấc ngủ hoang mang, mộng mị. Và sáng nay thức dậy giọt sương đã tan rồi. Trong nắng ? Hay trái tim em ? Hãy cười với em đi, buổi sáng thân ái ạ.

MAI

VIẾT NGẮN

thả
về gọi
nhớ

CHỢT MỘT LÚC NÀO ĐÓ, KHI NƯỚC MẮT ĐÃ THÔI nói chuyện với nhau trên má, em nghe nhớ cô thật nhiều. Nhớ một hôm, cô phạt oan làm con bé ức đến ghé người. Nhưng vẫn lặng im. Mím môi lặng im nhìn sâu vào mặt cô thương mến. Và cô mắng em. Ôi ! Nếu em có thể đan lời trách nhẹ của cô thành sợi chuỗi màu huyền em giữ giữ một đời. Nắm tay thật chặt. Mà ý nghĩ vẫn vương vương nghìn nụ cười. Rằng cô thương em. Rằng chẳng bao giờ em dám đến hỏi han cô. Ừ nhỉ ? Ba năm dài. Ba năm thả thả Français với ánh nhìn nghiêm nghiêm, hiền hiền của cô. Những lần em mơ mộng, cô khẽ gọi tên. Một buổi chiều, lang thang trên bậc tam cấp gặp cô nghiêng nghiêng dáng dịu hiền. Em lảng lảng thả bước sau cô. Có nhẽ cô chẳng biết. Nên lần đầu, em đi theo cô chung một đoạn đường sỏi trắng. Sự kính yêu tuyệt vời ấp ủ trong tim. Lúc đó, em muốn để lại năm ngoan trong ký ức một hình ảnh xinh xinh với chiếc áo dài lụa trắng. Cô nhé !

Một buổi học, nỗi buồn phiền đọng đầy trên tóc. Em khóc ngất. Và cô tròn xoe mắt ngạc nhiên, giao bài cho cả lớp rồi đi em dọc ra hành lang. Cô vỗ về, an ủi. Em như con mèo ốm rử trong tay cô. Tự dưng, em thèm những nhẽo. Em mè nheo, để cô lau khô những giọt nước mắt thương yêu. Em say sưa kể cô nghe sự việc đã đến. Đến như một chuyện cổ tích huyền thoại. Cô lại an ủi. Em nhìn cô, mỉm cười, quên tất cả...

Bây giờ, không còn một cours Auteurs hỏi hớp, một ánh mắt thiết tha. Cô hử ? Hôm nay, em kéo lê nhánh sấu ươm những ngàn kéo. Những ngàn kéo thì đầy áp bình yên. Nếu em hái được to trời tô viền lên mắt cô. Nếu em đi ngược dòng sông về « ngày xưa còn bé » ! Cô nhỉ ? Với em, cô mãi hoài là thiên thần. Một thiên thần ươm nhẹ cho em những dòng viết ưu ái hôm nay.

CHÂM KHANH

Vậy đó, bỗng nhiên mà họ lớn
 Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
 Một hôm trận gió tình yêu lại
 Đứng ngàn trong vài áo tiều thơ
 HUY CẬN

tám

— Đưa bằng cách nào ?

— Đó là một nghệ thuật.

Tôi dọa Quỳnh :

— Không có nghệ thuật đưa thư tình, em liệng ngay tại chỗ thì máy chỉ còn nước đợi chờ lấy một con vợ mắt toét, cả ngày ăn quà vặt hoặc là mày cạo trọc đầu đi tu.

Quỳnh hoảng hốt :

— Tôi sợ lấy vợ mắt toét lắm, « ông » ơi ! « Ông » truyền cho tôi một tí nghệ thuật đưa thư tình, « ông » nhé !

Tôi hỏi :

— Thế mày đã biết viết thư tình chưa ?

Nó thộn mặt :

— Chưa !

— Đêm nay tao sẽ dạy mày cách viết thư tình, lối viết thư mà ở trường học không ai dám dạy mày.

Nhân nói :

— « Ông » dạy cả tôi nữa đấy.

Tôi anh dừng đáp :

— Tao sẽ mở « cua » dạy hai đứa. Yêu chỉ rồi chúng mày sẽ có người yêu. Thôi, về chỗ ! Cố gắng « chăm »

mỗi đứa một em rổ huê hay hàm răng dưới mái Tây hiền. Chúc chúng mày đoạt thắng lợi.

Hài môn đệ tình yêu của tôi chuẩn lẹ. Bướm trắng đã lục tục ủa ra công. Phải đứng dưới một gốc cây trước cổng trường con gái vào ruột buổi chiều vàng niên thiếu mới cảm được hai câu thơ không hiểu của Nguyễn Bình hay Tạ Ký :

*Không biết là mưa hay nắng đây
 Một đàn bướm trắng nhớn như bay*

Bướm trắng Trưng Vương nhớn như bay. Mất tôi nhảy múa. Nắng nhảy múa. Hồn tôi mát rượi. Mưa xuân rơi nhẹ xuống hồn tôi. Tôi đứng đây. Bất động. Hồn đã lia khỏi xác để nhập vào hồn một cánh bướm trong rừng bướm. Cánh bướm ấy, em Ngọc yêu dấu, em nữ sinh lớp đệ tứ trường nữ trung học Trưng Vương, ngôi trường có nhiều em học trò đã làm vỡ tim những chàng trai Hà Nội, đang và còn làm vỡ tim những chàng trai Sài Gòn một thuở vừa lớn. Hạnh phúc thay cho học trò Võ Trường Toàn bây giờ. Các cậu có thể đứng trên lầu cao, dựa ngực vào lan can, thả tầm mắt sang nhìn học trò Trưng Vương mà mơ mộng mà tìm đường vào tình sử. Các cậu đừng dại dột xuống đường chống đối. Hãy xuống đường Nguyễn Bình Khiêm, chỉ xuống đường Nguyễn Bình Khiêm, chia nhau từng gốc cây, thập thò chờ đón bướm bướm tan hàng. Đại lộ Thống Nhất đẹp và mệnh mệnh. Quên hàng rào kẽm gai, quên các thầy đội xếp. Đề tưởng tượng nắng phai dần, đường rộng hai chiếc xe đạp song song chạy bên lề đường. Tà áo tiều thư bay nhẹ, gói chặt hồn chàng trai vừa lớn. Đi một quãng đường là sống một quãng đời đáng sống.

Em Ngọc ra cuối cùng. Những cô học trò đang yêu bao giờ cũng dùng dáng vẻ ra cuối cùng. Như thế anh và em dễ tìm nhau. Nàng giả vờ sửa lại sợi giây thun máng cặp sách trên cái « póc ba ga » sau xe. Tôi đã thấy nàng. Nhưng không dám gọi. Làm sao tôi có thể nhìn rõ tôi lúc ấy như nữ sĩ Túy Hồng đã nhìn rõ nữ sĩ trên vách ? Tôi nhìn tôi trên vách. Giá gốc cây người ta gán một chiếc gương ? Hay giá có ai lên quay phim cảnh chàng trai vừa lớn diễn tả nỗi xốn xang chờ đợi người yêu trước cổng một ngôi trường rồi chiếu cho tôi xem ? Chắc tôi sẽ muốn tự tử. Vì tôi đã đóng thật hay, diễn tả trung thực sự ngờ ngẩn, ngu ngơ, thộn, cả Quỳnh của vai trò ngờ ngẩn, ngu ngơ một cách... để yêu. Ngọc đã phát giác ra gốc cây tôi đứng đợi. Nàng dắt xe trên vỉa hè Nàng có vẻ khôn ngoan hơn tôi. Chờ nàng tới ngã tư Phan Thanh Giản.—Đoàn thị Điềm, tôi mới rời chỗ đứng. Lúc này tôi mới biết chân tôi bị tê. Tôi đi cà khật cà khưỡng, mặt nhăn nhó. Rồi tôi phải trả thù mặt đất bằng những cú dậm chân thật lực cho máu tiêu tan. Than ôi, cứ chiều nào cũng đứng đợi em, có thể, tôi sẽ mắc bệnh tê thấp ! Khi tôi đến ngã tư, nàng đã dắt xe quẹo tay trái và đã đi tới Tòa Đại Sứ Phi Luật Tân. Tôi vẫn theo nàng cách xa hai ba chục thước cơ hồ một chàng trai theo một cô nữ sinh nào đó mà chưa được

cô ta yêu. Thỉnh thoảng, nàng ngoái nhìn tôi. Thì tôi vội ngoái nhìn vợ vắn. Đễ thiên hạ khỏi biết tôi theo nàng hay đã yêu nàng.

Nàng dắt xe qua đường Hiền Vương. Nàng đã đến ngã tư Yên Đổ—Đoàn Thị Diễm. Nàng dừng lại ở cây xăng Shell cố tình đợi tôi. Bấy giờ, nắng đã tắt. Và chiều dâng màu khói hương. Tôi bước nhanh. Khi tôi đủ can đảm đến gần nàng, hai đứa, đã đến ngã tư Yên Đổ— Trương Minh Giảng. Nàng ngoác trước nhìn sau. Tôi ngoác ngang nhìn dọc. Và, nhanh hơn điện, hai lá thư tình rút ra từ lúc nào chẳng hay, đưa nọ trao cho đứa kia. Y hết hai tên ăn cắp chuyện hàng ấy. Làm xong công việc cao cả và mong đợi rỗng rã hai mươi bốn tiếng đồng hồ, nàng lên xe, đạp nhanh về xóm Vec. Còn tôi, tôi đứng lặng giây lát, nghĩ tới con đường dài hun hút mà tôi sẽ cuộc bộ từ đây về Nhà Hát Tây. Nếu tôi có vài đồng để đạp xe ô tô buýt xanh nhỉ? Túi tôi chỉ có năm cọc. Tôi bèn vui ngay vì so với hai môn đệ của tôi, tôi đi với một lá thư tình và về với một lá thư tình chứ chẳng đến nỗi đi không lại về không, ù suông như môn đệ. Tôi phăng phăng bước. Gặp hai môn đệ giữa đường, Tôi gần Nhà Hát Lớn, tôi khát nước cháy khô cổ. Hai môn đệ túi rỗng tuếch. Tôi đành gặt hai đứa, lặng lẽ uống năm cọc nước mía để lấy lại phong độ mà ca ngợi tình yêu.

Đêm ấy, thi sĩ Trương Chi làm được bài thơ theo khuynh hướng Sang Độc xuất sắc nhất. Bài thơ có một « xi tờ rộp » diễn tả ly nước mĩa năm hào chỉ!

chín

Điều khiến tôi cụt mắt ba phần tư cảm hứng là những bài thơ nặng chắt Sang Độc do chính tôi sáng tác và còn giữ lại bản thảo mà tôi lén lút gửi cho tuần báo *Đời người* đã không được đăng, dù chỉ được đăng bên cạnh những cái quảng cáo thuốc trị, thuốc lở, thuốc ngứa... Tôi không thể có triển vọng đi xa trong tương lai chăng? Tuy thế, cần nhà của chúng tôi vẫn ồn ào, tấp nập. Đặng Xuân Côn đã mua cái lục huyền cầm Y pha nho về. Trừ những giờ đi sang Khánh Hội với phu bến tàu, nó không thêm đi đâu, không thêm yêu ai, chỉ ôm đàn vật lộn với cuốn bài tập dày cộm của Carulli. Nó múa bài số 30 làm tôi phục lăn. Bài này mà lên biểu diễn ở Đại Hội Văn Nghệ Giải Phóng tỉnh Thái Bình chắc chắn, lãnh tụ văn nghệ sẽ giới thiệu nồng nhiệt là một bản nhạc cách mạng Hung gia lợi lật đổ phong kiến thối nát! Tôi thường ngồi trên cửa sổ, nhìn sang hãng Boy Landry, ôm đàn ghêêu ngao một bản nhạc lãng mạn của Văn An: *Tôi nhớ một chiều đơn côi chớm thu Em đến thăm tôi hoàng hôn khi nắng tàn Gần nhau đẹp mơ bao duyên dáng. Bên em ngát gió tình thương, mạn mạn dính ước trầm hương.* Bản nhạc rất hay đối với tôi dạo ấy, dù dạo ấy chưa hề xuất hiện những bản nhạc ngợi ca tình yêu đầu đường, xó chợ như

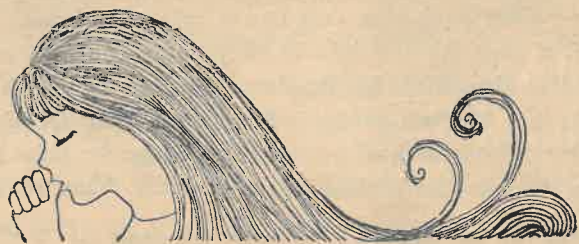
dạo này. Nếu ông Văn An chịu khó gọt đẽo lời ca thì bản nhạc được xếp vào loại trữ tình trên điểm trung bình. Ông này tả chiều tí mỉ quá. Chiều, hoàng hôn, chưa đã. Cần nắng tàn mới diễn tả đủ ý nghĩa của buổi chiều đơn côi. Nhưng mặc kệ. Bản nhạc mình hát lên được tâm sự của mình là tuyệt rồi. *Chiều vắng, tình thầm nhớ mãi phút giây bên nhau. Tình tôi đầy người ơi! Chiều xa lòng ta run trong kiếp sống dưới trăng khuya âm thầm bến sầu...* Tôi ghêêu ngao đến nỗi con nhà Vũ Khắc Niệm phải lấy bông nút hai lỗ tai.

Nhờ có cây lục huyền cầm Y pha nho mà danh tài Y Văn thường ghé chơi. Danh tài của tôi chẳng chịu trở tay đờn miệng ca bản ruột: *Ngày trở về anh bước lẻ trên quãng đường về đến bên lũy tre...* như chàng đã trình bày ở bến tàu Sài Gòn tiếp đón đồng bào di cư. Lại thêm cả danh tài Luyện tập vô búng bài số 14 cuốn phương pháp Carulli rồi chọc là bản valse của Strauss. Danh tài Đặng Xuân Côn liễn búng bài số 30 át giọng. Danh tài Luyện hơi ngược. Sau này, chàng học điện và đậu kỹ sư. Xã hội Nhà Hát Tây được hân hạnh đóng góp cho Xã hội Việt Nam một chuyên viên điện tử. Tiếng tăm những nước mắt Hoài Hương (Hà Huyền Chi hôm nay), Đỗ Tiến Đức, Trương Chi... thoát khỏi gác ba Nhà Hát Tây, quyển rũ ông phó bỏ Tăng Ân. Ông Tăng Ân là dân Bắc Kỳ cũ. Nguyễn Xuân Nhân đã dẫn dắt ông lại. Thấy chúng tôi đói rách, ông Tăng Ân nổi máu « thổ tử hồ bi », ông anh dũng thực hiện câu « nhiều điều phủ lấy giá gương », về nhà thó hai cái sơ mi, một cái quần kaki mang lại. Ông bảo quần áo của khách đặt may rồi... chề lầy. Trông bầu thương bí thật tình, tôi dỡ ra coi. Than ôi, bầu đã xỏ lá kền bí! Áo sơ mi sờn cổ, rộng thùng thình và sắc mùi hôi nách. Quần thì tôi bơi hai chân trong hai ống! Tôi vội biểu diễn màn lau nhà bằng tảng phảm « viện trợ » của người đồng hương tôi trước mặt ông ta.

Ông Tăng Ân sau này trở thành thi sĩ. Khi tôi rời nhà Hát Tây tới sống bệ rạc trong con ngõ hẻm đường Hai Mươi, đối diện với nhà bà nội hiện tượng Khánh Ly và ca sĩ Ngọc Ánh, ông ta vẫn bám lấy tôi để thụ huấn nghề thơ Sang Độc. Mỗi tuần, vào thứ năm, ông mằm non phó bỏ đúng hẹn, đem tiền của cụ via phát tiền mặt, đến thỉnh tôi ra quán cà phê Gió Nam và bắt tôi thưởng thức những pho thơ của ông sáng tác trên cái máy khâu. Tôi bảo ông ta rằng muốn làm văn nghệ thì phải làm cách mạng! Như ông ta, muốn làm cách mạng thì phải bỏ nhà ra đi. Ông ta cảm cảnh mẹ ghẻ con chồng, sụt sùi một lát. Ông ta không dẫn tôi đi uống cà phê nữa. Tôi nghe tin ông ta đã cuỗm ít tiền, một mình một xe mobylette, bỏ nhà giang hồ tận tỉnh Phan Rang. Tới làng Nấu Vắn, ông đói quá, bán xe, đạp tàu hỏa hồi hương. Ông ta bèn lấy bút hiệu là Nấu Vắn ký tên cho hai, ba thi phẩm chống lại khuynh hướng Sang Độc. Tự đó, đời coi ông là thi sĩ. Thi sĩ Nấu Vắn, rất ồn ào trong các buổi sinh hoạt nghệ thuật hôm nay. Nhà Hát Tây còn được hân hạnh đóng góp cho Văn học xứ sở một thi tài cỡ thấp là thi sĩ Nấu Vắn vậy.

(Còn nữa)

duyên
anh

THƠ HỒNG TỪ KỂ TƯỜNG
THƠ TIÊN MÙA HÈ

Rồi cũng vắng ở trên dòng năm
tháng
Không còn ai đi lại những màu xanh
Ngày sẽ treo sợi nhớ xuống bên
mình

Nghe cây lá xua dài theo nhịp gió
Áo vàng mơ tóc sần cùng dáng lược
Xếp đôi ngàn cho mắt tạnh hơn người
Như bắt đầu xa từng cánh mây trôi
Lòng bỗng nhỏ khi tình ra khỏi cửa

Máu vẫn chảy trong những ngày hạ
lửa
Là vàng son thắp hết tuổi bình yên
Thoáng mưa chiều hay sương sớm
bay lên

Hồn ngỡ ủ cả mùa men trái ngọt
Người dân biết khi đời vai chim hót
Sẽ là hư không trả lại ngày xưa
Chút tàn phai sau một lớp gương hồ
Nghe đầu đó đã hừng lên ánh mắt

Đời vẫn chỉ thom một lần tiếng hát
Có bao giờ trở lại được mùa bông
Khi thời gian đang thấy ở vô cùng
Cho kỷ niệm trở thành mùi hương lá

Lúc người qua bóng người lên tượng đá
Hai bàn tay vàng lạnh đến trăm năm

Có tình phai trên triền dốc âm thầm
Có chân bước hoang vu vào năm
tháng

Mùa hè sẽ trôi theo đời quên lãng
Người cũng xa xăm từ một cánh mây
Áo vàng xưa và sương khói trên vai
Cũng sẽ hết như một thời con gái

Thơ đưa tiễn cũng buồn như tháng
bảy

Người có nghe tan tác chuyện mùa
thu

Chuyện đất trời mưa nắng có chi đâu
Như một lúc buồn bay ra khỏi cửa.

một chút trắng xưa

Ngày mưa vật nắng cũng hiền
Vuông sân nhỏ với mái hiên phớt
buồn

Chiều xanh một chút trắng non
Nghe cây lá cũng đau đòn ngón tay
Ngõ ngoài kia áo chớm bay
Mùi hương trời khẽ cho hay em về
Anh ngồi bên sợi sương chia
Chút trắng xưa ngỡ tình khuya hơn
lông

Và mưa gõ xuống hư không
Cho anh nở lại từng bông mười giờ.

NGỰA
CHỨNG
TRONG SÂN
TRƯỜNG

truyện dài **VŨ MỘNG LONG**

— Các anh đã biết đó, trường mình gần một ngàn học trò, tính mình thật nhiều trường lớp mà chỉ có bốn con ngựa chứng, đầu đáng lo ngại. Miễn là các anh sống cao thượng, làm việc hăng say, tâm hồn luôn luôn hướng về cái đẹp của xã hội, bỏ ngoài tầm mắt những cái xấu xa thì bọn thằng Phong sẽ có đơn, sẽ ân hận và chúng ta cứu rồi được chúng nó. Thầy muốn các anh thương bọn nó như các anh thương thầy. Thù hận không giải quyết được gì cả. Cuộc đời chỉ xây dựng bằng tình thương. Tình thương mới vĩnh cửu. Chừng các anh bỏ trường để bước xuống cuộc đời các anh sẽ hiểu thầy nói đúng.

Nguyễn văn Lành chớp mắt :

— Thưa thầy...

Tôi nói :

— Anh khỏi lo. Bọn thằng Phong không dám hành hung thầy đâu.

— Ngộ nhờ...

— Không có nhờ. Và thầy không để phòng chuyện có thể xảy ra. Thầy giáo không nên để phòng học trò của mình hại mình. Thôi, chúng ta tiếp tục làm việc.

Tôi tưởng học trò của tôi vâng lời tôi, quên những câu xấc xược của bọn ngựa chứng. Nhưng Trần Tâm Thành đã quá thương tôi. Nó nhờ anh nó dùng súng bắt bọn thằng Phong quý trước một quán cà phê, tát thằng Phong tàn nhẫn và ra lệnh cho thằng Phong không được hỗn láo với tôi hoặc phải xin thôi học. Chuyện đó gây sôi nổi khắp các lớp. Lành báo tin. Khuôn mặt nó rạn vỡ. Tôi vô đầu, tức tối :

— Anh Thành thương thầy mà chính là hại thầy.

Tôi nhờ Lành gọi Thành xuống phòng của tôi. Thành lánh mặt. Mấy bữa sau, có giờ của tôi, Thành nghỉ học. Chắc nó đã nghe Lành thuật lại câu than vãn của tôi. Thành nghỉ học nhưng nó viết thư xin lỗi tôi. Nó thú nhận là nó hanh động ngu dại, không giúp ích gì cho tôi cả. Tôi nhấn học trò bảo Thành cứ đi học. Ngựa chúng biệt tăm. Chúng đang nuôi thù hận. Chắc hẳn chúng đã nghĩ tôi nhờ anh của Thành dẫn mặt chúng. Càng ngày, sự ngộ nhận về tôi càng lớn đối với ngựa chúng. Tôi mới thấy cái thiên chức giáo dục hôm nay thật khó khăn. Nhà giáo không những chỉ là người mở mang kiến thức cho học trò mà còn là người xoa dịu nỗi cô đơn của thời trẻ. Tôi chưa chán nản song tôi thấy khó lòng chinh phục nổi ngựa chúng dù tôi đã nhập cuộc *rodéo* giáo dục.

Những gì sắp xảy ra? Tôi đang trông đợi và sẵn sàng chịu đựng.

12

— Thưa thầy...

— Gì?

— Con xin phép thầy ngày mai con về quê.

— Có việc chi đó, Lành?

— Không có việc chi cả.

— Thế về làm gì?

— Con không muốn ở tỉnh nữa.

Nước mắt Lành ứa ra. Nó thấm vội và nói:

— Con không muốn học nữa. Con thấy cuộc đời không công bằng với người có tâm hồn.

— Vì vậy mà em cần phải ở lại học, cần phải ở lại học một cuộc sống cao thượng. Không học ở tôi đâu nhưng học ở bọn thằng Phong.

Lành chớp mắt:

— Học cách phẫn thầy?

Tôi lắc đầu:

— Học cách thương yêu thầy. Em cần ở lại để tôi được học ở em, ở các em. Lành hiểu chứ? Nếu bọn thằng Phong không trở chứng, làm sao tôi biết các em là những tâm hồn cao thượng? Nếu các em không gặp chuyện bất bình, làm sao các em chứng tỏ lòng hào hiệp? Lớp học là một xã hội thu nhỏ. Tôi sẽ chẳng ghi nhớ một kỷ niệm nào nếu bọn thằng Phong ngoan ngoãn. Em sẽ học ở tôi một tinh thần chịu đựng. Tinh thần ấy sẽ giúp em đủ kiên nhẫn nghĩ đến rằng bị nhục khi em bị cuộc đời bẻ bần một cách oan uổng. Khi bước xuống cuộc đời, em hãy nhớ rằng, trên tà áo trắng của em chỉ mờ mờ thấy vết đen nhỏ trong ý nghĩ của người khác, dù em chưa một lần nhờ vả, chịu ân huệ của họ, họ vẫn xa lánh em, sợ đứng gần em sẽ

bị bắt lây, họ giả vờ quên lãng. Lúc đó, em sẽ nổi giận, nguyên rủa, khinh bỉ họ nếu em không học nổi cách nghiêng rằng nhìn nhục. Đó là phản ứng tầm thường. Và em sẽ giống họ, sẽ xét đoán sự việc nông nổi như họ. Học được tinh thần chịu đựng, em sẽ thản nhiên và mừng rỡ nghĩ rằng may quá cái bọn người kết thân với ta, thương yêu ta chỉ vì thêm hưởng lây mùi thơm của ta, ta gặp hoạn nạn hay ta bị hàm oan thì vội xa lánh ngay, bọn người đó không bao giờ là người có tâm hồn cao thượng. Họ dễ phản phúc và hèn mọn. Em, Lành, em hiểu chứ? Em và bạn bè em đã không bị huỷ hoại bởi bọn thằng Phong. Cả trường này, cả tỉnh này không bị huỷ hoại bởi bọn thằng Phong. Chúng nó đã đi rêu rao đủ thứ chuyện bần về tôi. Tôi không thanh minh, bào chữa. Tôi chỉ chứng tỏ bằng *việc làm*. Cách trả lời cuộc đời ngộ nhận mình là làm đẹp cho đời mình. Bây giờ, Lành muốn bỏ rơi tôi là Lành đã nghĩ rằng tôi đạo đức giả, đang điếm giả hình như bọn thằng Phong nghĩ chăng?

Lành òa lên khóc:

— Con đâu dám nghĩ lão vậy...

Tôi bước tới, vỗ vai nó:

— Đừng về quê nữa. Em phải ở cạnh thầy, giúp thầy vững niềm tin. Mọi nỗi khó khăn rồi sẽ chấm dứt. Thầy ở lại đây không phải vì thầy mà chỉ vì niềm tin của các em. Niềm tin đó, nhất định sẽ chinh phục nổi ngựa chúng. Em lo học bài, thầy ra phổ đạo một vòng.

Lành níu chặt tay tôi:

— Thầy chớ ra phổ một mình.

Tôi nói:

— Yên chí, Lành. Thầy vẫn tin bọn thằng Phong không nỡ hành hung thầy.

— Thầy nên thận trọng.

Giả vờ không nghe rõ, tôi đi nhanh về phía cổng trường. Tỉnh lý sáng rực ánh đèn ống phía chợ. Tôi gọi xe lôi vì ngại băng qua cây cầu dài. Ghé nhà ông hiệu trưởng uống tách trà nóng, nói dăm ba câu chuyện thời sự rồi tôi tha thân trên các vỉa hè tỉnh lý. Tôi gặp nhiều học trò của tôi, kể cả thằng Phong. Tôi cảm thấy mọi việc tốt lành. Phải nói là tôi yêu đời, sung sướng. Khi đã chấp nhận tất cả thì bất chấp tất cả. Tôi kiếm một chiếc ghế vắng ở góc công viên, ngồi hít thở không khí bình thản của tỉnh lý miền Tây.

Giả được hút một điếu thuốc lá thơm, được dựa lưng vào ghế đá, được ngồi buông thả như bất cứ một kẻ nhàn tản nào, tôi sẽ sung sướng lắm. Nhà giáo luôn luôn bị đánh đai cuộc sống bằng những đôi mắt nghiêm khắc. Ở tỉnh lý, cái vòng đai thật nhỏ hẹp. Nhà giáo sẽ được kính trọng, sẽ thực hiện nổi lý tưởng giáo dục nếu nhà giáo biết nể vì những đôi mắt nghiêm khắc.

Mỗi vinh quang nghề nghiệp đều có cái giá riêng của nó. Phải trải đời mình theo thiện chí của mình cho tới lúc nhắm mắt, chưa chắc đã tìm thấy vinh quang. Đó là vinh quang của nhà giáo. Nhà giáo không bao giờ nhìn rõ vinh quang của mình. Khác hẳn thứ vinh quang ồn ào của nghệ thuật, của chính trị, vinh quang của nhà giáo mãi mãi âm thầm như cuộc sống nhà giáo, dù dạy học cũng được coi là một nghệ thuật. Vinh quang là vinh quang của muôn đời mơ ước, là tạo dựng một xã hội toàn những công dân lương thiện, một xã hội trọng lễ nghĩa, một xã hội công bằng và thương yêu. Sự mạng của nhà giáo muôn đời vẫn chỉ là dẫn dắt xã hội hướng thiện, luôn luôn hướng thiện. Nhà giáo cho và không hề nhận. Những bậc thầy của tôi, những đàn anh của tôi đã cho xã hội rất nhiều và chưa đòi hỏi xã hội đền đáp. Họ khép đời họ vào cái vỏ ốc, cái vỏ ốc thu cả đại dương lý tưởng trong lòng. Mà cứ cam nin, cứ thản nhiên, cứ dẫm chân trên đường gai góc. Đằng sau là bạc đãi. Đằng trước là thử thách. Ánh lửa nhận đường còn sáng tỏ. Thì vẫn bước. Bước âm thầm. Tôi đã nghĩ về thân phận bậc thầy, đàn anh của tôi, nhất là thân phận ông nội tôi nên tôi từ khước mọi giúp đỡ. Tôi chẳng than van phiền trách. Người làm nghề huấn luyện ngựa chường không đòi bởi thường nếu bị ngựa quật chết thì người làm nghề dạy học cũng không có quyền la lối xã hội khi gặp khó khăn. Chưa hề thấy tên một ông thầy giáo chói sáng nào được đem ra đặt tên cho một ngôi trường hay một con đường. Điều đó chứng tỏ rằng, với lịch sử, nhà giáo còn bị bỏ quên, dấu nhà giáo đào tạo ra những nhân vật làm lịch sử. Tôi không chú quan đầu, niềm im lặng của nhà giáo thật đáng chiêm ngưỡng.

Tôi thích ngồi suy nghĩ về những nhà giáo ở những vùng xôi đậu. Chiến tranh hàng ngày, hàng đêm qua đó với hận thù oai nghiêm. Lửa đạn đốt cháy trường học. Lửa đạn bắt cả loài chim cất tiếng hót. Thế mà vẫn không bắt cảm nỗi lời thầy cô dạy học trò hồn nhiên, thương yêu, vẫn không ngăn nỗi thầy cô dẫn dắt đàn trò nhỏ vượt khỏi biên giới tối tăm, ngu dốt. Được đãi ngộ gì, nhà giáo miền quê? Không ồn ào tranh đấu, không buồn bã kể khổ. Im lặng phục vụ. Niềm im lặng này mới thấp sáng sự mạng giáo dục và bắt mọi người sùng bái. Ngựa chường chắc chắn, không hung dữ bằng lửa đạn. Ngựa chường còn trái tim để đập nhịp thở. Chứ, chiến tranh chỉ có móng vuốt cào cào. Tôi thấy tôi chả thấm vào đâu so với công nghiệp của tôi ở những miền quê heo hút. Ngựa chường, kẻ nó. Bọn thằng Phong còn nhục mạ tôi thêm, tôi vẫn rán sức phấn đấu. Để chinh phục chúng nó.

Tôi trở về trường, vì đã hơi muộn. Tỉnh lý chỉ náo nhiệt một lát buổi tối. Độ chín giờ, sinh hoạt lắng lại và thưa thớt.

Sương đã xuống nhiều. Hai vai áo mỏng của tôi thấm ướt sương đêm. Tôi thả bộ trên những vỉa hè ngắn. Tôi thấy thoải mái vô cùng. Khi qua chiếc cầu dài bắc ngang giòng sông chia đôi tỉnh lý thành hai khu vực hành chính và thương mại, tôi đã dừng lại ngắm bóng những vì sao soi mình trên mặt nước.

(Còn tiếp)

**vũ
mông
lông**

óc thực dân và tính hiếu chiến của loài kiến

Nói đến kiến, ta nghĩ ngay đến một loài sâu bọ có đức tính nhẫn nại, chăm chỉ, thứ tự và nhất là lo xa. Mùa nắng, kiến làm việc càn cù, ăn dựm để dành, phòng mùa đông mưa gió rét mướt không đi kiếm ăn được.

Sự thật, chú kiến tuy có nhiều nét tốt song cũng có nhiều tật xấu. Một trong những tật xấu là bệnh.. lười. Từ cái bệnh (gọi là nan y) này, kiến lại mắc thêm vài bệnh khác nữa. Trong cái đầu nhỏ như hạt cát kia có những tư tưởng rất thực dân và một tinh thần hiếu chiến vô cùng.

đi bắt giống kiến nhỏ về làm nô lệ

Một hôm, nhà bác học Allert Ra-guier, khảo cứu về khoa sinh vật học

được chứng kiến một cảnh tượng như sau :

Trước một tổ kiến lửa đắp kin đáo trong một bãi cỏ, ông thấy 5 chú kiến lửa (một loại kiến lớn rất đặc biệt, gọi là loại Amazonas) đi thám thính ở đâu mời về, dáng điệu có vẻ bị kích thích vô cùng. Về tới cửa tổ, gặp mấy lính canh bèn lẩy râu chạm vào mình quân canh để dò xét và báo hiệu (?) mấy lính canh liền chui ngay vào tổ. Mấy phút sau, hàng sư đoàn kiến tràn ra khỏi tổ như nước vỡ bờ, chú nào chú nấy có vẻ bị kích thích ghê gớm.

Sau phút hỗn độn ban đầu, đoàn quân kiến xếp lại hàng ngũ chỉnh tề thành 1 hàng dài chừng 5 cm và dài như một khung vải vàng bất tận. Chúng đều đặn tiến thẳng một cách cương quyết hùng hổ, không chút chi ngập ngừng hổ ngợ. Được mấy chục thước, như theo một hiệu lệnh riêng, chúng bỗng dời quãng đường phẳng phiu queo xuống bãi cỏ gập ghềnh, tiến thẳng lại mục tiêu. Đó là 1 tổ kiến nâu cách xa tổ kiến trên hơn 90 m. Thì ra đoàn kiến lửa đi bắt kiến nâu về làm nô lệ phục vụ chúng.

Theo các nhà côn trùng học, có tới 3.500 giống kiến khác nhau. Có giống kiến biết nuôi kiến chúa và chăm chỉ dành dựm nhưng lại có giống cũng chỉ biết đánh lộn, đi xâm chiếm và đi bắt các loại kiến khác làm nô lệ.

tiếng nói của kiến

Đoàn quân kiến lửa đang hùng hổ trên quãng đường xâm lăng bỗng đột ngột quay về tổ một cách đều đặn, kỷ luật như cùng theo một lệnh chỉ huy nào đó. Tại sao có lệnh quay

trở lại và lệnh đó được truyền cho mỗi chú kiến bằng cách nào ?

Từ bao lâu nay, nhà bác học Ragnier nghiên cứu tiếng nói của loài kiến và nhất là âm nhạc của chúng. Sự thật, kiến cũng biết vo ve như ve sàu. Nhạc khí của nó giống như « vĩ cầm » của vài loại châu chấu, nghĩa là gồm một mảnh nhỏ và phẳng, kiến dùng một thứ « mã vĩ » đặc biệt lướt trên « mảnh » nhỏ đó và tạo nên một âm thanh vọng xa khoảng 2,3m. Tiếng đàn trầm bổng tùy theo ý muốn kiến diễn tả.

Một chú kiến thợ thấy 1 miếng mồi quá nặng đối với sức nó bèn vo ve lên tiếng. Liền sau đó, tiếng vo ve được nhắc lại từ con nọ tới con kia và đoàn kiến nhận được hiệu bèn quay lại giúp bạn đồng đội. Trong trường hợp đoàn kiến rừng nói trên, hiệu lệnh do một vài con kiến chúa nào đó đưa ra nên cả đoàn kiến nhất tề quay lại.

Nhưng 10 phút sau, đoàn quân kiến rừng lại quay trở lại mục tiêu tấn công. Chúng xếp một hàng dài tới 7, 8m và tiến đều với tốc độ chừng 3m/1phút.

Tới nơi, đoàn kiến rừng ngừng lại, chia làm hai cánh quân tả hữu bao vây tổ địch vào giữa rồi lần lượt tràn vào các cửa tổ đánh úp. Thành trì bị bao vây trùng trùng điệp điệp. Một vài chú lính canh thò đầu ra ở cửa tổ rồi chui vào trong trốn mất. Bọn kiến bị tấn công hoảng sợ cuống quýt. Và cuộc đánh « giáp lá cà » vừa bắt đầu là dữ dội ngay.

những khí giới của kiến

Cuộc chém giết bắt đầu tại nhiều địa điểm khác nhau, ngoài và

trong tổ. Một số kiến thợ vội vàng thu lượm trứng chui ra bằng những cửa bí mật rồi mang cất tại một nơi gần đấy. Trong khi đó, một số kiến nàu can đảm chui ra ngoài tổ nghênh chiến rất hùng dũng. Trong tổ kiến thợ vội vàng mang chướng ngại vật chặn các ngã đường và các hang không cho kiến tràn vào. Một đội kiến khác vội vã tha hết trứng và kén xuống những kho ngầm đào sâu dưới đất và nhiều thực phẩm khác không đem kịp ra ngoài.

Hai bên chém giết kịch liệt. Chúng cắn, né, cắn đứt râu của nhau và dùng 2 chiếc răng bén nhọn cắn bẻ đầu nhau ra. Có con phun nọc độc ở bụng vào kẻ thù. Nọc độc của kiến là một thứ acid gọi acid formique có thể bắn ra xa từ 20 đến 40cm và đốt bỏng tất cả những tế bào sống. Con người chúng khi bị acid này bắn vào cũng rất buốt như kim châm. Chúng còn dùng một thứ « nhựa » do các hạch trong cơ thể chúng tiết ra, để giết nhau. Chúng nhả nhựa vào địch thủ. Nhựa bao bọc thân thể địch thủ và gặp không khí sẽ khô lại ngay khiến địch thủ bị chết ngạt trong tấm màn nhựa. Như vậy, kiến còn đi trước loài người trong cuộc chém giết lẫn nhau vì chúng đã biết áp dụng chiến tranh khoa học, và đặc biệt là chiến tranh hóa học, một thứ chiến tranh ghê gớm nhất.

Xác chết chồng chất dưới đất. Tổ kiến nàu bị quân giặc đánh phá toi bời, bị chết, bị thương nằm la liệt, còn lại một số bị đánh tan nát, chạy trốn tán loạn. Đoàn kiến lửa rừng đại thắng liền ca khúc khải hoàn trở về. Con thì cặp một chiếc trứng, con thì tha một cái kén, con thì mang một vài thực phẩm cướp được trong

kho địch quân. Người hay kiến cũng vậy thôi, đánh nhau, giết nhau vì quyền lợi và sau khi giết nhau xong rồi, điều nghĩ trước tiên là... chiến lợi phẩm. Mạnh ai nấy «hôi» của, dọn dẹp kỹ sạch mới thôi.

Có một điều, hàng ngũ chúng không được đều đặn, trật tự như lúc xúc quân. Tính ra, cuộc viễn chinh của loài kiến lửa thực dân lâu chừng 3 giờ đồng hồ.

Vài tháng sau, những chiếc kén nở ra con sau khi kiến lửa dùng răng xé rách màng kén. Một loại kiến - khác loài kiến thợ - từ nay bắt đầu cuộc đời khốn nạn nhất, đau thương nhất trong cuộc đời của một sinh vật, 1 cuộc đời của bọn kiến nô lệ, sống để hầu hạ bọn kiến rừng. Nếu không có bọn kiến thợ nô lệ này, bọn kiến rừng sẽ bị khó khăn vì chúng chỉ biết có chuyện chém giết và cướp bóc.

đại hội khiêu vũ trên không

Vào mùa xuân hay mùa hạ, chúng ta thường thấy 1 giống côn trùng có cánh bay lượn, nhảy múa trên không. Đó là những con kiến cánh đang trao đổi tình yêu sau khi bay lượn hàng giờ trong gió mát và ánh nắng. Chúng điên cuồng nhảy múa hàng giờ, cặp cánh đập vù vù liên tục như khoe tài và đó là những cặp kiến chúa, đực và cái.

Đối với loại kiến mà chúng ta thường thấy (đen và đỏ) ở ngoài vườn hay ngoài ngõ lại khác hẳn. Loại này không có cánh và sống trong tổ gồm chừng 10.000 kiến thợ không phân biệt đực cái. Mỗi tổ có chừng 1 300 kiến chúa đực và 300 kiến chúa cái với nhiệm vụ độc nhất là sinh đẻ để khỏi tuyệt diệt.

HỒ VẤN THIỆN

Tình yêu là một thứ «bệnh hay lây» đối với loài kiến. Nếu các tổ kiến cất gần nhau, khi có bọn kiến này bay lên trời bọn kiến kia cũng đâm ra cuống quýt và cũng bay theo lên không trung để nhập cuộc. Có khi cả một khoảng bầu trời đầy đặc những kiến nhảy múa liên hoan.

Sau khi đó nó đứt cặp cánh để quên câu chuyện tình cũ và sống theo cuộc đời hoàn toàn vì bản phận cho tới khi nhắm mắt. Có con sống 5, 10 năm hay 17, 18 năm tùy theo từng loại. Trong thời gian này, kiến chúa xây 1 nhà ấp trứng, kiến thợ sẽ săn sóc cho tới khi trứng nở. Đối với kiến chúa, kiến thợ vẫn một lòng tôn kính săn sóc như bà hoàng. Nhờ đó, kiến chúa chỉ còn to một việc : đẻ, đẻ hoài.

những tấn thảm kịch trong xã hội loài kiến

Từ thượng cổ, chúng ta tưởng đã biết rõ mọi loại kiến. Nhưng gần đây, một nhà vật học Thụy Sĩ, ông Kutter mới khám phá ra 1 giống kiến mới sống trên dãy núi Alpes cao 2000 m. Đó là 1 loài kiến lửa nhỏ, tên khoa học là Telentomyrmex chuyên sống bám vào một loại kiến khác. Những con kiến chúa thuộc giống này đi đột nhập các tổ kiến lạ để ăn bám, sống nhờ. Ăn không phải làm nên càng ăn khỏe, chẳng bao lâu, kiến chúa mập quá không thể đi lại được nữa, bắt buộc phải bám chặt vào lưng chủ kiến khác để sống.

Một loài kiến khác đặc biệt vì tánh háo chiến. Nó đột nhập 1 tổ

kiến thường và thỏa tình chém giết, gây rối loạn trong tổ, Xong nó đi lung bắt kiến chúa nhai nát đầu. Kiến chúa đã chết, lũ kiến còn lại trong tổ quá sợ hãi đành rậm rạp đầu hàng và tôn nó lên làm chúa. Nhưng cái khôn khéo nhất của loài kiến háo chiến này là bắt chước được mùi kiến trong tổ để kiến nở sau này không khám phá được lý lịch của nó, nghĩa là không biết nó thuộc một giống kiến khác.

Cũng có khi loài kiến háo chiến nói trên dùng thủ đoạn khác. Nó cười lên lưng con kiến chúa, liếm mình, vuốt ve kiến chúa. Chị này đại dột, thấy thái độ của kẻ địch dễ thương, cũng tỏ lại một thái độ lịch sự không kém và tưởng như đã thành đôi bạn. Chẳng bao lâu trứng trong tổ nở hết. Lúc bấy giờ mấy con kiến háo chiến kia, lúc nào cũng cười lên lưng kiến chúa, mới cắn con kiến chúa rụng đầu để thay thế ngôi vị chúa tể trong tổ.

Lại cũng có trường hợp mấy chú kiến háo chiến liên minh 4, 5 con để tăng cường lực lượng rồi đi chém giết, gây rối loạn trong tổ. Một số kiến nhút nhát bỏ trốn đi, số còn lại phải đầu hàng vô điều kiện. Mấy chú kiến trùm bên chia nhau cai trị.

Trong tổ kiến, các đẳng cấp được phân chia như sau : dưới cùng là kiến nô lệ lên đến kiến thợ và trên hết là kiến chúa. Loại kiến thợ có 2 dạ dày : dạ dày dùng để chứa thức ăn cho tổ. Đi kiếm thức ăn về, nó nhả ra một chất nhựa ngọt mớm cho trứng kiến và mớm cho kiến chúa.

Nhưng ghê gớm nhất vẫn là 1 loại kiến gọi là *Anergates*. Giống này vừa mưu trí, vừa hung bạo ghê gớm. Nó gây nên sự ngờ vực trong tổ trước khi gây nên một cuộc nổi loạn để các chú kiến tàn sát lẫn nhau. Không hiểu do một sức mạnh bí mật nào mà mẽ hoặc, thúc đẩy chính bọn kiến thợ lại hạ sát kiến chúa để tôn loại kiến *Anergates* chỉ để ra toàn loại kiến chúa chứ không có con nào là kiến thợ hay kiến lính hết. Vì thế suốt đời chúng chỉ sống bằng thủ đoạn và bóc lột công sức của bọn nô lệ.

Nghĩ cho cùng, cái động cơ đã thúc đẩy loài kiến phạm tội ăn cắp, ăn cướp, giết đồng loại và bóc lột, không ngoài mục đích giúp cho chính chúng khỏi bị tiêu diệt.

Đó là lời « tạ lỗi » độc nhất của... con kiến.

Phỏng theo «truyện khoa học về loài vật».

ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC

CON SÂU

Truyện dài : DƯƠNG NGHIÊM MẬU

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG — xuất bản

bông
hồng
cho tình
đâu

tình hồng nguyên thủy

Tôi vẫn nghĩ rằng thời gian có thể làm cho tôi quên được chàng hay ít nhất cũng đem tôi xa dần chàng và kỷ niệm. Nhưng mấy năm rồi thật khó thể quên cái lần gặp gỡ đã diu tôi vào vườn mơ ấy.

Năm đó, ngày sinh nhật tôi vừa 14 tuổi. Tôi đang chơi với con nhỏ trước sân trong lúc mẹ sửa soạn một bữa tiệc đơn sơ đợi anh Hai và chị Ba đi học về. Nhà chỉ có ba anh em mà ba tôi lại mất sớm cho nên bao nhiêu tình thương mẹ và anh chị dồn cả vào cô con gái út. Tôi sống trong sự chiều chuộng của gia đình nên mỗi lần tưởng mình còn bé lắm dù đã bước vào ngưỡng cửa 14. Ham đùa giỡn lời không hay có người tiến vào sân, khi biết được thì cũng vừa lúc

một âm thanh lạ xuất hiện : Chàng ngập ngừng «Thưa cô ! làm ơn chỉ giùm nhà ông Minh». Hai tiếng «thưa cô» phát ra từ cửa miệng người con trai xa lạ làm tôi bối rối. Chưa bao giờ tôi được nghe ai gọi bằng «cô» một cách trịnh trọng như thế cả. Một thoáng sửng sờ tôi vẫn chưa định được câu trả lời nên chạy ù vào nhà. Sau đó, đợi thêm bình tĩnh tôi mới chạy ra cổng để kịp nhìn theo bóng chàng khuất xa. Tôi không ngờ đời mình bắt đầu đổi thay từ lúc đó và chưa quên được ánh mắt chàng đầy đam mê.

Từ đó những buổi chiều đối với tôi thật nhiều ý nghĩa. Tôi thường hay đi chầm chậm trên một con đường nào đó hoặc ngồi hàng giờ bên con mèo nhỏ mà lòng để tận đầu đầu. Chị Ba thường ghẹo : «Sao Ti dạo này ít cười ghê, chắc cô bé sợ sang năm phải thi lên lớp chứ gì». Một đôi lúc tôi đang ngồi im để rồi chợt chạy vung ra sân, có ai đó đi ngang qua cổng nhà tôi dáng quen quen như là chàng.

Bây giờ chàng và tôi hai ngã. Kỷ niệm về thuở lưu luyến ban đầu chỉ là ánh mắt ngỡ ngàng và dư âm hai tiếng «thưa cô» triu mến. Có ngờ đâu vì chàng mà tôi sực tỉnh thấy mình không còn là một bé con như mẹ và anh chị thường gọi, có ngờ đâu vì chàng mà tôi biết băng khuâng...

Chàng ở xa lắm. Đến bây giờ tôi còn nghĩ về chàng với những xao xuyến êm dịu. Mỗi lần kỷ niệm sinh nhật tôi lại ao ước phải chi có chàng bắt chợp: dừng chân, ngày sinh nhật tôi năm nào cũng trống vắng, cảm như mình thiếu thốn thật nhiều bên

những âu yếm của gia đình. Chẳng không hề biết đến suốt tuổi đầu đời tôi mơ về một bóng dáng xa. Vẫn cầu mong Nguyệt Lão giúp tôi nắm giữ được hạnh phúc ấy, nhưng hình như chàng và tôi chưa ước hẹn để có nhau mãi mãi.

Tôi tự nhủ mình không còn là một cô bé nhiều mơ mộng nữa, nhưng những tha thiết dành cho chàng vẫn nguyên vẹn và đắm thắm theo thời gian. Ở một phương nào đó mong chàng đạt được cái hạnh phúc nồng, tôi dù có khổ đau để mà biết được chàng may mắn cũng là một an ủi lớn. Có bao giờ tôi nghĩ đến ngày mình bị xao xuyên vì ánh mắt chàng đâu nhỉ. Thật là kỳ: Đôi lúc tôi ước giá bóng hình chàng có thể trở thành một

hiện hữu cho tôi bắt rờ được khỏi tim.

Tôi nay 18 tuổi. Mẹ vẫn nhắc hằng đêm tôi nhận lời ai đó cho bà yên tâm. Nhưng tôi còn đợi, còn hi vọng thật mong manh rằng chàng sẽ trở về; một ngày nào đó những ước mơ mà tôi vờm dệt trong 4 năm kể từ ngày gặp chàng sẽ thành tựu. Đê dù sau này có trôi dạt về một bến bờ nào không có vòng tay chàng chờ đón thì tôi vẫn còn nhớ đến những giây phút êm đềm ngấn ngủ ngày xưa. Cuộc sống có bắt tôi xa rời chàng miền viễn thì vẫn không thể xóa mờ được những rung cảm dịu dàng ấy.

Chàng, nơi một miền đất xa, có linh cảm thấy rằng tôi vẫn yêu chàng như một sắp xếp éo le không? ■■■■

buồn cũng làm em lưu luyến, nuối tiếc 1 cái gì êm đềm, mờ ảo. Như mùa thu nào năm xưa, 1 mùa thu với lá úa, với dư hương ngọt ngào của tình yêu không bao giờ phai nhòa trong ký ức, với dư vị nhẹ nhàng, ngát hương của 1 nụ hồng tình yêu vừa nở, rực rỡ và huy hoàng như 1 thời vàng son tuổi trẻ. Êm đềm và thơ mộng.

Bạn bè thường hay chế em là con bé mơ mộng nhất lớp Nhị 1 cũng từ ngày em gặp anh chàng đó thoáng trong lảng chút xuyên xao, êm ái với đôi mắt chế riễu sau làm kính cận làm em nguợng vờ cũng. Rồi về sau ngày nào đi học cũng gặp lại anh chàng tóc bông nghệ sĩ, anh chàng 4 mắt đó. Một nụ cười thoáng nở trên môi. Thoạt đầu, em không dám «đáp lễ» lại vì nghĩ đâu có quen biết gì, sau lại thấy tội nghiệp «người ta» nên cố nở nụ cười gượng gạo, mặt em lúc đó trông chắc ước cười lắm vì thoáng

xấu hổ ghê ghớm. Về sau, mới biết chàng ta là «người nhà», học Terminale, trên em 1 lớp và tên là Linh. Em và Linh quen nhau từ đấy. Bao nhiêu mộng ước tuyệt vời, nhẹ nhàng mong manh như gió thoảng, như khoảng trời xanh bao la, như loài én bé nhỏ tung mình tìm về khung trời bát ngát, kết tụ trong em, ngày ngày vẫn đến trường trên con đường quen thuộc đánh dấu kỷ niệm êm đềm để vỡ, thoáng mơ hồ ảo ảnh, thơ mộng của nụ hồng đầu đời đẹp như nét vẽ, bài thơ. Có cái gì tồn tại lâu dài được không nhỉ? Hay cái gì cũng để vỡ, để người ta muối tiếc luyến nhớ khi hồi tưởng đến kỷ niệm tuyệt vời êm ái, với bao nhiêu ngày mộng mơ rạo rức trên con đường đầy những dư âm nhẹ nhàng thanh thoát.

Sự mơ mộng làm em ngồi hàng giờ để ngắm không chán khung trời xanh, nghe lẳng địu trong lòng niềm nhung nhớ... Đến nỗi mẹ phải kêu:

— «Con N. sao cứ như là người mất hồn ấy thôi!»

Còn anh Di thì cứ chế:

«Cô mới từ cung trăng rơi xuống đi hử?»

Làm em bực mình, tức muốn phát khóc luôn.

Bạn bè lại hay chế riễu: «Hay là cô nàng đã biết yêu? Khôn hồn thì mau mau khai rõ lý lịch của chàng?»

Hừ, tình yêu phải là một thoáng êm đềm xao xuyên khi nhắc tới chứ không phải những chuyện giày dép tóc tai mà các cô hay bàn đến đâu!

Em sống những ngày êm đềm, thơ mộng với dư vị tình yêu đầu đời, sung sướng với những cảm giác xao xuyên, rộn ràng của con tim lâng lâng.

Trận gió tình yêu đã thổi, con tim mình đã bắt đầu rung động bởi hồi khi bắt gặp cái nhìn dịu dàng say mê của Linh, mái tóc bông quăn thuộc và đôi mắt mơ màng nghệ sĩ... Nhưng Linh chưa bao giờ ngỏ lời với em cả. Phải chăng tình yêu chỉ đẹp, chỉ thơ khi người ta chưa dám nói với nhau những lời ân ái khi người ta chỉ yêu nhau bằng mắt, bằng tâm hồn, Linh và em đã bằng lòng với tình yêu thầm lặng để mãi mãi tình yêu đó chỉ là kỷ niệm đẹp khi hồi tưởng đến, không ồn ào phiền toái. Thật vậy, tình yêu chỉ là sợi khói lam chiều mong manh để vỡ, như mặt nước hồ thu gợn sóng lăn tăn khi gặp cơn gió lạ, như tâm hồn em xao xuyên bằng khuâng khi nhớ đến «người ta».

Ngày tháng không trôi qua, êm đềm như em tưởng...

Cho em bằng lòng với hiện tại; với sợi khói lam chiều mong manh để vỡ vì ngày kia, Linh đến từ giữa em để đi xa với gia đình.

Em đứng sững, ngo ngẩn bàng hoàng. Nổi buồn dâng cao, dâng cao trong em, mệnh mỏng, man dại...

Rồi Linh trao cho em một phong thư.

Trong thư chỉ có một cảnh Lan tim.

bông
hồng cho
tình đầu ❀

mùa thu nào
năm xưa
thanh mai

Bây giờ là mùa thu, gió vàng búa bắt trên những tàng lá kiền kiền rợp bóng nơi sân trường. Mùa thu nào cũng

In tại nhà in
NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
38, Phạm ngũ Lão, Sài Gòn
giá bán

Một số 40đ.
Ba tháng 480đ.
Một năm 1920đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI
270 Đê Thám, Sài Gòn

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

những hồ nước mặn chính yếu

1. Biển Caspian.— ở Đông Nam Âu châu, Tây Á Châu
 2. Biển Aral.— Kirghis, Khiva, bên Nga, miền Tây Á Châu
 3. Balkash.— Nga, miền Trung Á Châu
 4. Maracaibo.— Venezuela, Nam Mỹ Châu
 5. Eyre.— Nam Úc Châu
 6. Kuku-nor.— Trung Hoa
 7. Issyk-Kul.— Nga, Á Châu
 8. Vrumia.— Azerbaijan, Tây Nam Á Châu
 9. Hồ Great Salt.— Utah, U.S.A
 10. Biển Dead.— Palestine, Tây Nam Á Châu
 11. biển Salton.— Đông Nam California, Bắc Mỹ Châu
- NGUYỄN TRỊNH ĐIỂM XUA

Lười hyền

Lười biếng đưa buồn thảm vào cuộc sống của ta.

La Bruyère.

Kẻ lười biếng không bao giờ hưởng được cái thú lười biếng vì lười biếng là phần thưởng của kẻ siêng năng.

Simenon.

(NGUYỄN THỊ PHƯƠNG DUNG ghi)

tình bạn

Một tình bạn không trường tồn nổi với những hành động đáng tội không phải là tình bạn.

E A. Chartier

Đừng khinh bỉ sự đa cảm của một người nào. Sự đa cảm của một người là thiên tài của họ.

CH. Baudelaire

Có hề gì cửa nhà tôi chật chội, miễn nó chứa đầy những bạn chân thành.

Socrate

(NGUYỄN THỊ CHIỀU THU ghi)

tiết kiệm

Đề tiết kiệm ngân sách gia đình, các bạn chuyên bạn quần rộng ống nên biết. Nếu chiếc quần của bạn vì một lý do nào bị loại, các bạn đừng bỏ đi vội. Hãy « biến chế » nó thành những chiếc Jupe cho bé gái của bạn. Chỉ cần cắt phẳng chiếc ống, xếp lý và may lưng. Nếu ống rất rộng các bạn (gái) có thể tự may cho mình... 2 cái Jupe bằng 1 cái quần của bạn. Quần rộng tốt thật. Đến « thời kỳ thứ ba » hãy còn được việc.

KHANH (Cam Ranh).

khi mua soong mới

Chớ bao giờ bạn mua soong mới xong đem về dùng ngay! Thức ăn, nhất là thịt sẽ hôi mùi kim khí mới. Bạn hãy dùng mọp vạt sau đây lấy một miếng mỡ sống đánh thật mạnh vào đây và thành soong trước khi dùng.

đĩa rau xanh

Muốn có một đĩa rau mướt xanh ngon. Bạn hãy bỏ vào sơn nước đang sôi một chút muối, đợi nước sôi nhiều bạn bỏ rau vào. Thế là bạn sẽ được mẹ khen tài nội trợ của bạn đấy.

người ghi : THANH HÀ NT.

sinh nhiều con nhất

Bà Fyodor Vassilet, sanh năm 1816, người Nga, đã 26 lần sanh đẻ, với 16 lần sinh đôi, 7 lần sanh 3, 4 lần sanh tư. Phần nhiều những người con này đều sống. Bà Vassilet đã nổi tiếng về người sanh nhiều nhất và được đem ra trình diện Tòa Gaz Alexander II.

NGUYỄN MINH TÂM (Bạc Liêu)

khi bụi hồng lang thang vào mắt

Đôi mắt ngọc ngà của bạn mờ nhờ bị bụi hồng lang thang vào, đừng lấy tay dụi nhé, ngay đấy, nghe lời Thủy nhắm mắt lại, tưới liếm mỗi 5 cái—10 cái. Mở ra cam đoan hết liền.

HÀ THU THỦY (BH)

để muối ăn me không bao giờ ướt

Bạn ngọc yêu dấu cứ nhúm một nhúm gạo cho vào lọ muối, thế là dù mưa gió bão bùng bạn vẫn có muối khô queo « ề » chấm me, chấm dãi ngon lành.

HÀ THU THỦY (BH)

kỳ phùng địch thủ

Một ông dân biểu nói với một ông khác:

— Tôi không biết anh vào đây để làm gì. Chẳng bao giờ tôi thấy anh mở miệng cả.

— Anh lầm. Mỗi lần anh lên diễn đàn tôi đều ngáp. V.T.T. (Chợ Lớn)

kiến vàng ơi

hãy gửi về KV cầu
hỏi mà bạn hỏi ai
cũng bị chế là ngờ
ngần.

đãi khách quý

Chuyện xảy ra tận phương Tây. Trong bữa cơm gia đình, vị khách quý lấy làm lạ, không hiểu sao trụ chó của chủ nhà cứ nhìn mình gặm gù. Khách bèn hỏi chủ nhà:

— Sao con chó này cứ nhìn tôi hoài thế?

Cậu con nhỏ nhất của chủ nhà vọt miệng:

— Dạ, tại bác ăn bằng cái đĩa của nó đấy ạ. HỒNG TRẮNG

một vấn đề không thể giải quyết

Theo Francis Blanche thì đó là vấn đề đến chỗ hẹn:

— Bạn đến sớm: Bạn [là người hay lo âu.

— Bạn đến trễ: Bạn lộn xộn quá.

— Bạn đúng giờ: Bạn là người bị ám ảnh.

— Bạn không đến: Bạn là đồ mất dạy.

ĐỜN CỎ

tội nghiệp

— Vợ tôi, không chịu được! (một ông nói với ông khác). Đêm nào cũng la cà ở các tiệm cà-phê cho đến 5 giờ sáng.

— Tôi có ngờ đâu bà ấy lại nghiện rượu như vậy.

— Nó không có uống rượu: nó đi tìm tôi.

ĐỜN CỎ

thuốc gia truyền

Bảo đảm 89 l. Nếu bạn bị cay mắt vì ớt, bạn hãy lấy một túm tóc dúi vào mắt. Cam đoan sẽ khỏi cay liền từ ti.

màu tang

— Ở phần đông các nước Á Châu màu tang là màu trắng.

Màu tang ở Âu Châu là màu đen. Còn ở Ai Cập lại là màu vàng.

NGUYỄN KA. H (Phan Thiết)

kém trí nhớ

Ngày bầu sử sắp tới, thầy H. có bảo học trò cố động dùm một người bà con của thầy. Thầy cho biết tên, dấu hiệu... đủ cả. Vài hôm sau, thầy vào lớp hỏi :

— Các em đã cố động dùm thầy chưa ?

Tất cả đều đáp « dạ rồi » ngoại trừ trò Ninh đứng lên nói :

— Thưa thầy, em quên tên, quên dấu Liễu hết rồi, em về kêu mấy người hàng xóm là khi đi bầu nhớ bầu cho một người bà con của thầy H.

DẠ MINH CHÁU

lịch sử phát minh xine

Những bức hình di động (tất xine ngày nay) được phát minh tại châu Âu khoảng 1830. Rất đơn giản. Những bức hình được đặt trên một bánh xe và quay rất nhanh làm cho những bức hình trông giống như hoạt động.

Bốn mươi năm sau một người ở Mỹ Châu muốn có những bức hình của một cuộc đua ngựa. Và ông đã dùng 24 cái máy ảnh để chụp những bức hình cho được liên tục với nhau. Khi những bức hình đó được ghép lại nó giống như những con ngựa đang chạy.

Năm 1893 Ông Thomas Edison (một nhà phát minh lớn đã phát minh ra rất nhiều máy móc mà ta hiện đang

con muỗi

— Cái gì xảy đến cho bạn mà đầu bạn phải băng thế kia ?

— Ồ, một con muỗi cắn tôi ở tai.

— Nhưng chắc chắn là anh không cần băng bó kín cả đầu thế kia vì con muỗi cắn.

— Có chứ. Em tôi đã đập con muỗi bằng một cái xẻng.

ĐỜN CỎ (Nha Trang)

nổi

— Thanh ơi, tao thì quá bé bự, xuống nước chả hiểu sao cứ chìm, mày làm cách nào cho nổi chỉ tao với.

— Dễ ợt, mày chỉ việc xuôi chân xuôi tay ba ngày sau sẽ nổi liền.

CON NHÀ HỌ MỘNG

mừng hục

— Món cháo ếch của em có mùi vị giống như món cháo của mẹ anh đã làm.

— Thế a! vinh dự cho em quá! em đã làm được món ăn anh thích giống như món ăn của bà cụ.

— Chắc em đã biết mẹ anh là một đầu bếp có tiếng tăm, ai cũng phải phục, nhưng có một món bà làm hỏng mãi.

— Món gì vậy, anh ?

— Món cháo ếch!

— ???!!!

TRẦN VĂN DIỆP (Huế)

dùng) đã làm được máy quay phim. Cuốn phim được quay đầu tiên có chiều dài là 15 mét 25: Mỗi lần chiếu chỉ xem được một người. Cuốn phim có cốt chuyện được làm vào năm 1903. Đó là cuốn « The great train Robbery »

Xi-nê trở nên phổ thông từ đó. Rạp xi-nê đầu tiên tên là Nickel Odeons. Thật ra nó có nghĩa là « Nickel theaters » (Rạp hát 5 cent). Giá vé vào cửa của một trong những rạp này là 5 cent.

Những cuốn phim trên đều là những cuốn phim câm. Sau đến năm 1926 người ta làm được nhạc kèm theo với hình ảnh. Và năm 1928 cuốn phim có lời đối thoại đầu tiên từ đầu tới cuối.

T-V-DUYÊN

đồng minh

Tí : Mẹ ơi, xem anh Tèo cột pháo vào đuôi con mèo đặng đốt kia.

Mẹ Tí : Sao con không cắn anh ấy ?

Tí : Dạ, con cũng định thế nhưng con còn mắc giữ con mèo để anh ấy cột pháo vào.

Mẹ : !!!

HỒNG TRẮNG

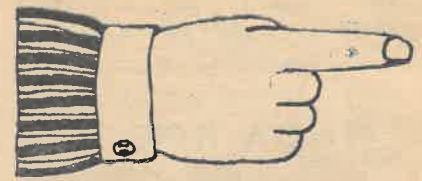
năm thứ 2000

Theo đà sinh sản của nhân loại, địa cầu năm 2000 sẽ có 6 tỉ dân và đến năm 2700 trung bình 6 người sống trong 1 m². (theo tài liệu L.H.Q)

ANH EM CHƯƠNG CÒM

KIẾN VÀNG vẽ

Đọc trang 40 phụ bản khoa học hạng nhẹ của C P T N.

sách cho đàn bà

Văn sĩ Pháp Jean Paul Olivier vừa mới cho ấn hành cuốn tiểu thuyết của ông nhan đề là « Le Temps des Filles » (thời của các cô). Đặc biệt cuốn sách đánh số trang 256 đến trang 1 là trang cuối cùng. Có người hỏi lý do, nhà văn nói « Cuốn sách của tôi là sách viết cho đàn bà. Bởi vậy, các bà mỗi khi đọc cần biết còn bao nhiêu trang nữa ? »

CUA ĐÌNH

lời người điên

Trong trại điên. Một anh điên nói với bác sĩ :

— Tôi bị mù cả hai mắt rồi bác sĩ ạ !

Bác sĩ hỏi :

— Sao anh biết anh bị mù ?

Anh điên trả lời :

— Hồi sáng tôi soi gương và thấy hai mắt tôi đã mù.

Bác sĩ !...

CHUNG LĂNG

TIỀN SĨ MỐI GIÀ

KHOA HỌC

HẠNG NHỆ

những tầng khí quyển

Đừng tưởng rằng, Khí Quyển (Atmosphère) chỉ là một lớp khí duy nhất chứa đựng những chất khí giống nhau từ mặt đất lên đến thượng tầng không gian. Cũng như lòng đất, khí quyển được chia thành từng lớp và mỗi lớp đều có những đặc tính riêng biệt. Để tìm hiểu cá tính cùng công dụng của mỗi tầng khí quyển đó thế nào, hôm nay, xin mời bạn cùng các phi hành gia của Khoa Học Tuổi Ngọc đáp phi thuyền bay lên không gian. Nào mời các bạn lên đường...

thượng tầng khí quyển

Thượng Tầng Khí Quyển (Exosphère) là lớp khí quyển cao nhất trong không gian. Bay lên cao chừng 1.200 cây số, bạn sẽ gặp thượng tầng khí quyển. Đây là lớp khí quyển chứa đựng phần lớn khinh khí (hydrogène). Ban ngày, các ly tử (ions) của các nguyên tử khinh khí trên thượng tầng khí quyển, vì bị tia sáng mặt trời nung đốt, nên hấp thụ một sức nóng khủng

khấp lên đến 2.000 độ bách phân. Với độ nóng này, sắt thép cũng phải chảy thành nước chứ đừng nói đến thân thể và da thịt của bạn. Ngược lại về đêm, khi mặt trời khuất bóng, sức nóng của các ly tử ban ngày lại tụt hẳn xuống một độ lạnh ghê gớm là 270 độ bách phân dưới 0 độ. Bạn đã biết ở 0 độ, nước biến thành nước đá. Bởi vậy, về đêm, thượng tầng khí quyển vô cùng giá buốt. Sức người chắc chắn không chịu nổi với khí hậu trên thượng tầng khí quyển, ngoại trừ các bạn mặc đồ của phi hành gia và được phi thuyền của Khoa Học Tuổi Ngọc đưa lên không gian mênh mông.

tầng ly tử

Từ thượng tầng khí quyển rơi xuống, bạn sẽ gặp tầng ly tử của khí quyển. Tầng Ly Tử (Ionosphere) dày chừng 1.000 cây số. Ở đây không khí rất hiếm.

Bởi vậy, muốn qua lại tầng ly tử, bạn phải mang theo một bình dưỡng khí. Các ly tử, như bạn đã biết, được hình thành là do vũ trụ tuyến đập liên hồi trên các nguyên tử của không khí khiến các âm tử (électrons) của những nguyên tử đó giảm bớt bay tăng lên. Mặt khác, vũ trụ tuyến lại được tạo ra do các dương tử (protons) của những nguyên tử các chất khí. Mà dương tử của nguyên tử lại là hạt nhân của nguyên tử đó. Chính nhờ có tầng ly tử này của khí quyển mà các làn sóng âm thanh được phát đi từ một châu trời nào xa lắc sẽ phải dội xuống mặt địa cầu, mặc dầu, như bạn đã biết, cũng như làn sóng ánh sáng, các làn sóng phát tuyến được truyền đi theo đường thẳng.

tầng tĩnh khí

Được gọi là Tầng Tĩnh Khí (Stratosphère) vì tầng này có một đời sống thật yên lặng. Bay lên độ cao 80 cây số, bạn sẽ đi vào tầng tĩnh khí. Tầng này dày chừng 50 cây số. Ở tầng tĩnh khí, bạn sẽ không gặp một luồng gió nào từ dưới mặt đất thổi lên. Vì không gặp sức gió cản đường, cho nên các phi công phản lực rất khoái bay vào tầng tĩnh khí. Tuy nhiên, đến tầng tĩnh khí, dưỡng khí (oxygène) trong không khí đã bắt đầu khan hiếm. Hơi thở của bạn đã bắt đầu khó khăn.

tầng trung gian

Tầng Trung Gian (Tropopause) chỉ là chiếc cầu nối liền giữa tầng tĩnh khí với hạ tầng khí quyển. Ở tầng này, bạn sẽ gặp những luồng gió dày từ 6 đến 8 cây số, rộng từ 400 đến 500 cây số và thổi với tốc lực đến 400 cây số trong 1 giờ. Tuy sức gió hùng hổ như vậy, nhưng những luồng gió này lại rất hữu ích cho những đường bay của các loại phi cơ cỡ lớn. Gặp được những luồng gió này phi cơ có thể hãm bớt tốc độ hay có thể tắt hẳn động cơ để mặc cho gió cuốn đi nhằm tiết kiệm nhiên liệu. Trường hợp này, phi cơ có thể vi như con thuyền lướt trên mặt nước. Nếu thuận bèo xuôi gió, thuyền trôi cũng tiết kiệm được sức người.

hạ tầng khí quyển

Hạ Tầng Khí Quyển (Troposphere) là tầng gần liền với mặt đất. Tầng này dày chừng 11 cây số. Ở đây bạn đã và đang hít thở khí trời, trong đó chứa đựng nhiều nhất là đạm khí rồi đến dưỡng khí là những chất khí cần thiết cho đời sống sinh vật. Tất cả những

hiện tượng thuộc về khí tượng học như mây, mưa, băng, tuyết, bão tố vân vân... trên mặt đất này đều được hình thành trong tầng dưới cùng này của khí quyển. Và cũng chính nơi đây loài người tội lỗi đang chen chúc sống để hứng chịu những hình phạt của thiên nhiên để rồi quay đầu lại hành hạ lẫn nhau.

CPTN nhận mua bán đổi chác tất cả các loại hàng cũ mới cam đoan mại rất mau.

chuyện về rượu :

■ Một anh bợm rượu sau khi đọc các bài nói về sự tai hại của rượu nên quyết định chữa. Anh ta mới đi đến bác sĩ :

— Thưa bác sĩ, nhờ bác sĩ xem xét giúp xem số lượng rượu lưu thông trong máu tôi nhiều hay ít.

Sau một hồi xem xét bác sĩ bảo :
— À ! Trong số lượng rượu lưu thông trong cơ thể anh có một chút máu.

— ? ! ! »

■ Một anh ghiền rượu khi vào quán luôn luôn kêu 2 ly cùng một lúc. Được hỏi thì anh ta đáp lý thú hai là uống giùm cho 1 người bạn.

Bỗng một hôm anh ta kêu chỉ có 1 ly. Anh hồi lo ngại nói :

— Tôi hy vọng bạn ông không đến nỗi nào.

Anh ghiền rượu đáp tỉnh bơ :

— Ồ ! Người bạn của tôi không sao cả. Có điều là tôi như định không uống rượu nữa từ hôm nay.

KIẾN CẬN

TỪ KẾT TƯỜNG

— Lúc nào Cúc Huyền cũng sợ ông Nội hết. Thử không sợ ông một hôm được không ?

Cúc Huyền rơm rớm nước mắt :

— Lũy đừng ghét ông Nội. Tuy thế chứ ông thương Cúc Huyền hơn ai hết.

Cúc Huyền thật mau nước mắt. Chuyện gì cũng khóc được hết. Lũy nói :

— Thương Cúc Huyền sao ông luôn luôn đe dọa đánh Cúc Huyền ?

— Tại ông Nội sợ Cúc Huyền hay đi chơi với bạn. Không tốt. Ông Nội nói đúng, vì bạn ít có người nào tốt với mình. Họ luôn luôn gian dối lừa lọc. Chỉ có những người trong gia đình mới thành thật với Cúc Huyền mà thôi.

Lũy có cảm tưởng như những mũi kim đang đâm vào đầu ngón tay mình. Cúc Huyền ngây thơ và trong sáng như một viên cuội trắng nằm dưới đáy hồ xanh. Như con chim sơn ca ngơ ngác trên cành mà Lũy là người

thợ săn thành thạo và tài ba trong những mũi tên nhọn bén. Lũy im lặng một lúc lâu. Cúc Huyền áp ứng hỏi :

— Lũy buồn hả ?

Lũy lắc đầu :

— Lũy đang suy nghĩ tới những lời Cúc Huyền vừa nói.

— Cúc Huyền thuật lại lời của ông Nội chứ không có ám chỉ Lũy đâu.

Cúc Huyền... Cúc Huyền...

Những giọt nước mắt đầy hơn trong mắt Cúc Huyền, và Cúc Huyền áp ứng mãi không nói được. Lũy thở dài :

— Thôi, Cúc Huyền về nhà đi. Lũy sang ngõ khác.

— Lũy đâu có biết đường.

— Ăn nhầm gì. Lũy đi một lúc cũng nhớ ra đường mà về nhà.

Cúc Huyền buồn bã hỏi :

— Bây giờ Lũy chưa về nhà à ?

— Lũy đi ra phố chơi. Đi về với Cúc Huyền người ta thấy đồn rùm lên Cúc Huyền không thích.

— Lũy giận ?

Lũy lắc đầu quay đi. Hình như Cúc Huyền có gọi Lũy nhỏ nhỏ mấy tiếng nhưng Lũy cứ lờ đi. Buổi chiều đã xuống hết trên cây lá. Nắng biến mất từ bao giờ. Lũy đi hết đường này sang đường khác nổi những điều thuộc và nhìn lá bay lao chao trong ánh đèn đường vừa bật lên. Hình như Lũy đi lạc một lúc, qua những con đường thật vắng và thật lạ, không có đèn đường. Những ngôi nhà tối đen đóng kín cửa và cây lá lào xào bên trên. Đi hết con đường Lũy đang đi mới thấy một ngọn đèn đường. Từ đây Lũy đứng lại nhìn bao quát sang khu phố trước mặt và từ từ nhận ra hương bờ sông. Lũy đi tới trước nữa và nghe tiếng hát từ trong máy phóng thanh của rạp chiếu bóng. Gió từ dưới sông thổi lên, mát lạnh. Lũy đi lòng vòng một lúc trong đám đông rồi tìm một quán cà phê ngồi. Đêm thứ mấy trong thị trấn xa lạ này. Mặt sông nhuộm ánh đèn của khu phố nom buồn bã. Những đợt sóng nhẹ thấy rõ, tới tấp xô vào bờ đá. Chiếc cầu bắc qua bên kia bờ lao chao bóng người đồ xuống. Lũy gọi một phin cà phê và ngồi chờ những giọt cà phê nhỏ xuống ly một cách chậm rãi. Lũy nhớ tới anh Hoàn và thành phố của mình. Nhớ một góc quán cà phê quen thuộc và những buổi chiều ngồi đối diện với anh yên lặng nhìn mưa. Tình yêu buồn bã và tội nghiệp như thế sao. Lũy muốn tan rã ngay theo những giọt cà phê và mất tích như những hạt bụi đường trước cổng trường của Cúc Huyền một buổi chiều nào.

Những con đường vắng ngắt với những hàng cây chạy dài thoải bóng xuống mặt nhựa đen nhánh. Trăng thị trấn đã lên, soi lờ mờ những mái nhà, những góc đường và cây lá râm bóng trong đêm khuya. Con đường hình như chỉ còn mình Lũy đi. Lũy có thể nghe những bước chân mình, nghe tiếng vạt sành rúc chân cỏ. Đêm trăng buồn bã của thị trấn tràn ngập trong hồn

Lũy. Qua ngôi trường của Cúc Huyền, Lũy nhìn cánh cổng quen thuộc khép kín, như đã khép kín tất cả những buổi chiều làm thành kỷ niệm. Lũy đá vu vơ những viên gạch lán trên đường, nghe đêm thâu lán dài theo tiếng khua động của viên gạch. Trăng mờ hồ quá. Và Lũy thích đi lang thang qua hết những con đường của tỉnh lỵ. Giờ này mà ra biển, nhìn trăng treo trên mặt biển nghe tiếng sóng rì rào vỗ vào bờ đá chắc không còn gì thơ mộng hơn. Lũy đã đứng ở đầu con đường dẫn về nhà. Bờ hồ xanh cỏ và mặt nước sóng sánh bóng trăng. Một người nào đó đi chơi đêm về nện gót giày phía trước bờ hồ và mặt hút sâu đó. Lũy nhặt những viên gạch ném xuống hồ nghe tiếng nước bị quấy động và bước vào nhà. Lũy đẩy cánh cổng đã hé mở sẵn. Những cánh hoa giây rơi xuống tóc Lũy. Trong sân có hai lần bánh xe in trên cát. Đêm nay anh Đồng lại trực. Lũy đoán anh Đồng mới tới sở nên hai dấu bánh xe in trên cát còn ướt. Lũy dừng lại trên thềm nhà châm điếu thuốc, mùi hương hoa từ chôn rào thoảng đến, nhẹ nhàng. Có tiếng chị Thục vang lên từ trong nhà :

— Lũy về đây phải không ?

Lũy đáp lời chị bằng cách giậm chân trên thềm mấy cái. Cánh cửa xích mở và chị Thục bước ra :

— Tưởng Lũy đi lạc rồi chứ.

Lũy rít một hơi thuốc cười :

— Buồn đi lang thang chơi chứ thành phố này nhắm mắt đi cũng trúng.

— Ai biết đâu. Hạnh nó bảo thế.

— Hạnh còn thức không ?

— Nó chờ cậu không được nên vừa mới đi ngủ.

Chị Thục đóm Lũy cười :

— Sao lại buồn ?

— Đêm trăng ư buồn quá. Chị thấy không ?

— Đêm trăng nào mà chẳng buồn. Nhưng Lũy chắc phải buồn hơn đêm trăng nữa. Có đúng không ?

Lũy im lặng ngắm những chiếc lá cây. Chị Thục nói :

— Liệu mà khai với chị đi. Lúc tối Cúc Huyền có ghé nhà. Chuyện gì mà xem lâm lỵ thế. Nàng ngồi khóc trong ghế hồi mãi chẳng nói.

Lũy nghe nhịp đập của trái tim mình rộn ràng sau câu nói của chị Thục. Lũy hỏi :

— Thật à ?

— Thật chứ ai mà đùa. Cúc Huyền đến đây ngồi cả buổi. Hình như chờ Lũy về đây.

— Là nhĩ.

— Sao lại lạ.

— Tự nhiên cái đến đây ngồi chờ.

— Tại Lũy giận người ta nên người ta sợ đến đây để xin lỗi chứ còn làm sao nữa.

— Tự nhiên cái giận.

— Ủa. Lũy không giận Cúc Huyền à ?

— Không.

Chị Thục cười :

— Nội cái Lũy trả lời chị cũng biết hai người giận nhau. Thôi, giảng hòa. Cúc Huyền đến đây ngồi khóc cả buổi, xem bộ buồn lắm. Giận nhau chả đi đến đâu mà buồn bã quá. Huề đi cậu.

Lũy ngồi xuống thềm nhà, ngắt những cái hoa dại màu trắng, lắc đầu :

— Chả có gì để giận Cúc Huyền cả.

— Hờn mát mãi Con trai phải biết tha thứ, rộng lượng Đừng có tự ái quá như thế.

Lũy lảng sang chuyện khác :

— Đêm trăng đẹp quá chị Thục nhĩ. Thế mà anh Đồng lại trực. Không ở nhà bày bàn ra sân mà uống trà thì khoái chỉ biết mấy.

— Lũy thức khuya rồi không, chị sẽ pha trà. Hai chị em uống.

— Sao lại không nổi. Người ta đang cần thức mà lỵ. Chị Thục cười quay vào, dặn :

— Chờ nhé. Ngó bộ Lũy như anh chàng thất tình.

Lũy ngồi nghe những con chim đi ăn đêm về đậu xuống cây trũng cá bên chân rào. Những trái trứng cá chín bị động rơi xuống lộp bộp trên sân cát. Ánh trăng đỏ xuống, thu vào bóng lá lay bay với cơn gió rười rượi thốc lên từ mặt hồ. Một vài ngôi nhà phía bên kia bờ hồ còn ánh sáng đèn. Những ngọn đèn bóng vàng hoe ngó trong đêm khuya cũng thấy buồn. Như những ngọn hải đăng chờ vờ ngoài mặt biển khơi. Tiếng lục đục của chị Thục trong nhà, một lúc chị mang ra cái bàn tròn thấp. Mấy chiếc ghế bành rộng bằng mây. Trà chị Thục pha trong chiếc bình sứ trắng ngà với mấy cái tách nhỏ bé xinh xắn.

— Trà cao nguyên ngon phải biết.

Chị Thục nói với mùi hương trà lất phất đưa lên mũi Lũy. Lũy ngồi trong ghế mây rộng ngả đầu ngược mắt nhìn bóng trăng vàng óng trên trời. Đêm yên tĩnh quá. Và đêm như có mùi hương từ bên hàng xóm. Lũy nói :

— Uống trà nhớ ông Năm quá chị Thục nhĩ ?

— Chị còn nhớ những đêm trăng chơi « Năm Mười » loanh quanh trong khu vườn phía trước nhà. Lũy trốn tài ghê. Chả bao giờ chị tìm ra được.

(Còn nữa)

THANH
(Sàigòn)

Nếu chị hiểu không lầm thì danh từ *trở mã* xuất xứ từ... loài gà. Khi anh chàng gà trống thay bộ lông nhĩ đồng của chàng ta và già từ tiếng kêu nhĩp nhĩp thơ ấu cũng như khi nàng gà mái biết gại mỏ và không thẹn thùng chạy lại thưởng thức miếng mồi mà chàng gà trống năn nỉ mới mọc thì tới lúc chàng và nàng đều thay đổi bộ lông mới, trông quyến rũ lắm. Và người ta gọi cái sự từ gà nhĩ đồng chuyển sang gà niên thiếu là sự *trở mã*. Khi một cậu trai biết dùng gương lược ngắm nghía, chải chuốt suốt ngày và biết *đứng đắn* trông với áo *tiểu thư*. Khi một cô gái biết xấu hổ nếu bị cậu trai chiêm ngưỡng mình biết *tựa cửa nhìn xa nghĩ ngợi gì* là lúc họ... *trở mã*.

JEANNE D' AUTOMNE
(Sàigòn)

Vì hần là Đoàn Dự, hần là kẻ tình si, là mẫu người tình lý tưởng của thời đại đã tàn lụi mộng mơ. Em vì như nàng Vương Ngọc Yến. (Đọc

Thiên Long bát bộ của Kim Dung chưa.) Đoàn Dự yêu Vương cô nương và biết Vương cô nương không thèm yêu mình. Vương cô nương tuy đã yêu Mộ Dung công tử nhưng vẫn biết có Đoàn Dự, *người đi qua đời tôi*. Cuối cùng, Đoàn Dự và Vương Ngọc Yến yêu nhau. Đó là câu trả lời của chị cho câu hỏi « Hay em lại yêu hần mất rồi » của em.

ĐÌNH ĐOAN TRANG
(Thị Nghè)

Em hãy tìm những cuốn sách viết về tuổi thơ thật tươi sáng mà đọc. Như thế, em sẽ không còn thiết suy nghĩ chuyện người lớn nữa.

THƯƠNG TRINH
(Đà Nẵng)

Nên lắm chứ. Hãy đọc lại một đoạn luận bông hồng cho tình đầu của thi sĩ Trương Chi trong *Áo tiểu thư*.

TRẦN LÊ SONG HÁT
(Sàigòn)

Em sẽ tặng quà sinh nhật cho bạn em mà đã sợ bạn em không nhận thì chị khó « giải đáp » quá. Hãy thử tặng xem sao.

QUỲNH
(Sàigòn)

Vậy thì em chỉ còn mỗi cách quên đi. Hãy nghĩ đến bầu trời xanh. Trời xanh, đôi khi cũng có mây đen buồn thảm. Nhưng mây sẽ trôi đi và trời còn lại mãi, trong xanh và bao la.

N.C.
(Sàigòn)

Em hãy tới Viện Đại Học Vạn Hạnh ở đầu cầu Trương minh Giảng mà xin tài liệu về đại học này. Ở Huế chưa có phân khoa Đông y mà mới

chỉ có ông khoa trưởng Bùi Duy Tâm muốn cho sinh viên y khoa học và hiểu về Đông y cũng như Quốc y để xứng đáng là một y sĩ dân tộc. Đại học Minh Đức đã tạm đóng cửa cũng vì Đông y, Tây y. Vấn đề giảng dạy Đông y ở phân khoa y khoa thật phức tạp, khó mà thực hiện ngay vì thiếu thầy, thiếu sách, em ạ !

HUỲNH MINH Ý THU
(Gia Long)

Muốn có một Hộp Thư Lưu Trữ, em hãy ra Bưu Điện hỏi thẻ lệ. Người ta chỉ cách thức cho em. Em sẽ phải đóng một khoản tiền nhỏ đó.

HUYỀN DẠ BÌNH AN
(Sàigòn)

Không cần phải gồng mình. Cũng không cần phải uống thuốc liều. Nếu quả thật nàng có cảm tình với em, em cứ tiếp tục « nhũn như con chi chi, mặt đỏ như quả hồng quân và cúi mặt bước đi nhanh ». Bởi vì tình yêu không cần nói. Mà là đã nói rất nhiều, sẽ nói rất nhiều, em ạ !

HD CHÂN MÂY
(Quang Trung)

Chị chỉ cộng tác với báo Tuổi Ngọc thôi vì chỉ báo Tuổi Ngọc mới mời chị và nâng đỡ chị. Báo khác họ không cho chị cộng tác. Khi vừa lớn, con trai cũng như con gái có một giai đoạn thay đổi tình tình rất khó chịu. Các cụ gọi là *bản tính*. Rồi giai đoạn này qua chóng, con người trở lại bình thường. Các em của em sẽ hết khó chịu, sẽ như mi dễ thương, em đừng buồn, em nhé !

HỒNG LAN
(Tây Ninh)

Hãy làm một cái thời khóa biểu sinh hoạt hàng ngày của em. Nếu em

theo đúng thời khóa biểu trong vòng một tháng, em sẽ là người có nghị lực.

D.T.H
(Biên Hòa)

May quá, người em mê giọng nói là nhà văn Nguyễn Đình Toàn đã bỏ chương trình nhạc Chủ Đề. Em hãy mua cuốn *Lúa Tuổi thích ở mai* mà đọc. Đọc xong, em sẽ thấy cơn mưa bóng mây đã tanh.

HỒNG PHƯỚC
(Nha Trang)

Chỉ còn cách khi ngồi học thì đừng suy nghĩ vớ vẩn. Cũng có thể tại em thiếu máu. Nên tới Y sĩ khám bệnh và xin toa thuốc bổ. Thử ngủ có điều độ. Uống thêm thuốc bổ óc đi.

THU BÒN
(Đà Nẵng)

Tuổi Ngọc sẽ muốn năm giữ khổ nhỏ bé, xinh xinh. Khi nào em thấy bìa Tuổi Ngọc nhiều màu vàng ấy là thời gian ông họa sĩ gặp cô nàng áo vàng để ông ta vẽ *yêu hoa cúc* đó. Chủ nhiệm Duyên Anh sắp cho em thưởng thức truyện dài thơ mộng *Về yêu hoa cúc*. Em có yêu hoa cúc không mà thích màu vàng ?

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO :

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai.

tìm lại đóa hồng thái đấng

Em đưa tay vuốt nhẹ mái tóc, những hạt mưa bụi vương lên làm bàn tay em mát lạnh, em tưởng tượng trông nó dễ thương ghê lắm. Chẳng bù với mấy tuần trước, mùa nắng thật «ly kỳ rừng rợn», thảo nào người ta chẳng bảo Phanrang là vùng nắng cháy và vì vậy, con gái ở đây cũng... cháy nắng toi đời. Em mơ ước những ngày như hôm nay kéo... dài, ước từng chuyến xe nhẹ nhàng mang các hạt mưa bay, lưu luyến trải dài trên vùng quê

huong khô khan và nhất là... trên tóc em. Em mỉm cười với ý nghĩ đó, mười bảy tuổi, trí óc em đang ươm đầy mộng mơ, đang dệt từng lời thơ đẹp mỗi hạ về, mang ngất ngưỡng những bông hồng đỏ thắm, đang nhìn về cuộc đời bằng lăng kính vạn hoa và tâm hồn em đang đặt đầu vươn lên những mầm non xanh mát của lá.

Con đường đến trường hôm nay thật đẹp! Hàng me mới xinh ghê, màu lá non lẫn lộn với màu đỏ của những hoa phượng, em nghe nổi xao xuyến dâng tràn ngập trong hồn, rung động nhẹ nhàng và thật kín đáo. Chẳng biết từ bao giờ, em yêu con đường này với màu lá non dễ thương, những cây sao, cây phượng rợp bóng mát. Mới nghĩ hè được một tuần, em đã thấy nhớ rung rức và thêm nhìn con đường dẫn đến trường, các bạn và em lại vào học lớp hè. Đừng hiểu lầm là em siêng, phần nào thôi! Em muốn được vài giây phút mơ màng, đắm chìm trong hàng phượng. Hoa rơi trên băng đá, vương vãn trên lối đi, trong sân trường, len lỏi ở kẽ sỏi và hoa rơi trên mái tóc của em. Chỉ một tuần, thế mà em tưởng đã xa vắng từ bao lâu, em nhớ Thái, đến những ngày cùng chung trong lớp học, em và Thái trao đổi những tập truyện, những ý nghĩ lên giấy kín đáo, nhớ những buổi trưa lơ đãng em nhìn ra khung cửa sổ. Đôi mắt của em bị giới hạn bởi màu lá me loang lổ, nhưng em cũng nhận thấy ở thật xa, hình như tận chân trời phát xuất liên tiếp cuộn cuộn những vùng mây trắng đi lên và thế rồi:

*Từng sợi mây thành
Từng đám bay qua*

.....

*Tình yêu học trò
Sao quá mong manh*

Đóa hoa hồng của tuổi học trò e ấp, chưa dám hé mở chào đón những lời thơ đẹp cho lứa tuổi vừa lớn, ngại ngùng ánh nắng chói chang của tháng hạ trong vùng quê hương em.

Và hôm nay con đường thật đẹp, em mang mơ ước có Thái. Thái trở về quê lòng em đếm những gót ngà ngọc nhẹ nhàng trên xác phượng, mở một chuyến phiêu du trên khung trời rợp đầy bóng mát lá me, cho thiên đường xa xưa trở về trong tưởng tượng của em, của Thái. Xa vắng rồi! Chỉ còn một mình em độc hành với ý nghĩ có Thái. Buổi chiều họp mặt để tiễn Thái và Tâm, em nghe bàng hoàng nuốt tiếc, em không can đảm ngồi nghe hát, nghe kể chuyện. Nhưng em phải hát, em muốn tiếng hát của em bay bổng lên trời cao, quện vào những áng mây trắng. Tiếng hát lên cao vút hòa điệu êm ái với lời ri rầm của mây, tạo thành âm vọng tình tự bay và bay... mãi về cuối trời xa thẳm, cho Thái một ngày nào đó lạc lõng. Tâm hồn bé nhỏ của em thực sự dao động, em thấy nghẹn ngào và ngồi bất động trong góc phòng. Đầu óc em trống rỗng, nôn buồn vắng Thái trong những ngày hè và niên học đến làm em bàng hoàng. Không có Thái em không thêm làm văn nghệ và không hát nữa đâu Thái ơi!

Góc phòng bỗng trở thành thế giới riêng biệt của em, em lạc lõng chơi với trong buổi tiệc tiễn Thái, Tâm. Em muốn vậy. Nhưng không thể được có phải do sự xếp đặt đầy ác ý. Ca kè cho mọi người nghe một câu chuyện mà lời mở đầu không bao giờ Hương quên được Thái ơi! Những

cái nhìn, những nụ cười mai mỉa hương về góc phòng. Em chịu đựng vì đôi mắt Thái, đôi mắt nhìn em dành những luyến thương, ưu ái. Em cúi xuống, ánh mắt Thái đã xoa dịu niềm hiên tại nơi hồn em. Câu chuyện như thách thức, mỉa mai ngấm ngấm xuyên thủng vào búp non đóa hồng của em. Em cảm tưởng trận nắng gió làm đóa hồng toi tả ướn thắm thương. Em cũng không hiểu nguyên do, em muốn thoát khỏi góc phòng tìm một ít bình thản cho tâm hồn ngoài kia có ánh nắng, có mây trắng và em, em tình nguyện làm kiếp người mang theo hơi nước suốt đời quện lấy mây, tạo thành những cơn mưa da diết, dài hạn cho thiên đường tuổi thơ chìm đắm trong cuộc gặp gỡ bất ngờ. Nhưng em vẫn ngồi đây, vẫn còn can đảm nghe hết câu chuyện. Sao Thái chẳng chịu kè, Duy ngân Thái làm gì, Duy đã chẳng kè đó sao. Không có ai buồn, không có ai đau và o-mai vẫn chưa chua chua kia mà. Để rồi trong giây phút đó, ánh mắt Thái chùng xuống, mặc cảm, mặc cảm lại hiện về bất chợt và đau đớn, cùng nhau phá vỡ thiên đường của em. Em đợi đánh đổ tất cả, để xây dựng thiên đường bằng tất cả cố gắng của tháng ngày qua. Nhưng rồi, thiên đường chưa mở ngõ và đóa hồng trong vườn chưa kịp nở hoa đã cùng đổ xuống, héo hắt thật bất ngờ. Còn gì nữa đâu, đôi tay của em nhỏ quá và nghị lực của em đã không còn. L' m sao, làm sao để em xây dựng lại thiên đường mơ ước thuở xưa và cây hồng vươn dậy nở một bông hoa thật to, thật đẹp như màu đỏ thắm của hoa phượng trong hồn em.

Phan Rang 12.06.71.

VIẾT CHO MỘT MÙA MƯA

vũ thị hải dương

Nghĩa là bây giờ, ngày tháng sẽ chỉ kết lại bằng những cơn mưa. Cho đến một lúc nào đó, chắc có lẽ còn xa, những sợi nước lướt thướt bay trên những con đường học trò chấm dứt, thì mùa xuân lại đến. Em với một tuổi đời qua mau, với mơ kỷ niệm thêm đầy trên vòng tròn kỷ ức. Để tự nhủ thăm đã xa thật rồi sao?

Nguyễn sẽ nhận được hoài những lá thư của em trong mùa mưa này, Nguyễn ạ. Và Nguyễn sẽ nghe em kể về với Nguyễn. Trời bây giờ mưa đó Nguyễn, mưa không thôi... b ay. Em viết thư cho Nguyễn trong cơn mưa buổi sáng... Chính những lúc trời mưa là lúc em nằm im trong nỗi nhớ. Rồi thăm kêu lên sao buồn thế! Mà buồn thật, Nguyễn ạ. Một nỗi buồn khôn khuấy!

Những cơn mưa vẫn đến thật bất ngờ làm em ngỡ ngác. Tà áo dài ướt át trông đến tội nghiệp. Cơn mưa đang tới bên ngoài khung cửa sổ.

Ồi nỗi buồn, là cả một khắc khoải của thời gian. Em muốn lịm chết trong nhớ thương héo hắt này. Ngoài trời, gió se lạnh, một màu xám phủ kín không gian, khung kính nhoè và mờ đi vì những giọt mưa hắt vào. Chảy ròng ròng đường dài lê thê. Em ra đứng trên cửa sổ. Một màn mưa trắng xóa ở phía rất xa. Tất cả tạo nên một không gian buồn thăm. Sao bỗng đứng em thêm khóc. Khóc để cho quên đi cái tức tưởi, cái u buồn đã từ lâu nhất kín trong tâm em. Hay khóc để cho niềm nhớ thương trôi đi theo dòng nước mặn chảy trên má. Mà vòng tang tiễn đưa quá khứ bay lơ lửng trong bầu trời xám lạnh. Hờ Nguyễn.

Hồn em như đeo vào một phiến nặng sầu, như giam tù bởi những bức tường vô hình dị. Con chim muốn bay vào không gian vô tận, để thở hít mệnh mông, để xoải cánh bay hoài, để tìm một tự do trong vũ trụ. Em cũng thế! Có lẽ một ngày nào đó, em sẽ chết rục trong cái màu buồn thoát ra từ đôi mắt, Nguyễn ạ. Nỗi buồn không ngoài. Như cuộc chiến tranh tàn

khốc diễn ra thật âm thầm. Âm thầm trong một trận địa mà niềm vui gục chết trên trái tim màu đỏ. Từ một nỗi buồn hiện tại. Chết thành núi và xây đắp thành non trong linh hồn bé nhỏ của em rồi đó Nguyễn.

Em có kể về cho Nguyễn nghe nỗi buồn của em, thì em được những lời an ủi. Em không muốn thế đâu. Có lẽ em độc đoán quá chẳng hờ Nguyễn? Những lúc ngồi trong phòng, nghe bên ngoài gió rít và mưa rơi. Tạo nên những điệp khúc quen tai, đến hiu hắt. Em nghĩ về vợ hoài thôi đó Nguyễn. Mà thấy lòng mình cũng hắt hiu thêm. Như rằng con nhện đã giăng một mạng lưới giam hãm thân em. Nhiều khi, nhìn những giọt mưa rơi, em nghe lan man nỗi buồn tan loãng. Chập chùng và dầy đặc. Rồi lao xao gần xa trước mặt em. Em kêu trời đó Nguyễn. Và giặt mình thẳng thốt khi thấy giọt nước mắt lăn dài xuống má. Chúa ơi!

Sao em hay khóc thế hờ Nguyễn? Cái gì cũng khóc! Em vẫn thương nhớ lòng. Trời đã khóc cho ta. Nhưng sao em lại thế. Nỗi buồn kéo em đi mãi vào lòng hang sâu hút. Tiếng côn trùng tấu lên một nhạc khúc dị kỳ và man dại. Đến chết được thôi Nguyễn ạ. Thế lương và im vắng. Em muốn hét to lên, mà sao cổ họng nghẹn cứng. Em muốn khóc mà sao nước mắt không rơi nhòa nhạt và mắt hút ở một cõi hư không. Em soi mòn màu đen tang chế. Thấy gì đâu hờ Nguyễn. Em như cầu quá Nguyễn ơi! Từ đâu, nỗi sầu, nhớ, yêu, thương, hờn, giận kéo về lớn vồn bên em. Thì thăm bên tai em. Em lắc đầu chối bỏ tất cả. Tiếng cười như pha lê vang dội. Em gục đầu và lặng người nức nở. Mặt bàn có vài giọt u buồn rơi lăn.

Cơn mưa trên cao nguyên lại trở về trong kỷ ức và làm sống lại kỷ niệm của em và Nguyễn. Miên man như dòng sông. Bao la như biển rộng. Mà em biết rằng, đã xa, thật xa vời...

đàn bà... và đàn ông

— Khi gây gổ, người đàn ông không bao giờ nên dùng lý luận để làm cho người đàn bà cảm phục mà phải dùng đến sự âu yếm hay im lặng nhẫn nhục.

A. maurois

— Đàn ông là đồ chơi của các đàn bà khéo léo và là đao phủ của các đàn bà vụng về.

Dominique André

— Người đàn ông đích thực chỉ muốn có 2 điều: nguy hiểm và cơ bạc. Vì thế họ thích bàn bà, đó là môn cờ bạc nguy hiểm nhất.

Nietzsche

— Phần đông các bà thích có sắc đẹp hơn là trí thông minh vì phần đông các ông thích ngắm hơn là thích suy luận.

The Circle

— Gần một người đàn bà 20 tuổi, 1 người đàn ông 50 bao giờ cũng có vẻ là gã ăn mày.

André Birabeau

— Đàn bà không độc lập ngoài đàn ông, đàn ông không độc lập ngoài đàn bà vì nếu đàn bà có bởi đàn ông thì đàn ông cũng sinh ra bởi đàn bà và cả hai đều do Tạo Hóa sinh ra.

Aristote

mùa mưa và ngôi trường của em

LIÊN LAN

Từ khi nào đến giờ, cứ mỗi lần ngôi trường yêu dấu của em khai giảng thì trời bắt đầu mưa. Mưa ghê gớm nên ngày đầu em không khoe được áo dài mới, dép mới... Mẹ bắt phải mặc áo mưa, em phụng phịu chẳng muốn đi học nữa. Mưa gì mà mưa hoài! Ghét ghê cơ! Em thích ngày khai trường là Mùa Thu đẹp như bài giảng văn đầu năm đệ thất «Lá ngoài đường rụng nhiều và trên không có những đám mây bàng bạc» hay đẹp và êm đềm như những bài thơ mùa thu của các nhà thi sĩ. Trong không khí «mới thật là Thu» ấy có em và các bạn nghiêng nghiêng vành nón đến trường. Nhưng mà em không bao giờ được vừa ý. Cứ mỗi khai giảng, tối hôm ấy em thường cầu nguyện trời đừng mưa mà bác giới văn làm ngo không biết, để sáng đến nhìn trời em buồn muốn khóc.

Giờ thì mùa Hè oi bức sắp sửa rời xa em ra khung cửa sổ màu xanh lơ tím nơi em thường nhìn ra khu vườn có thật nhiều bóng râm (vì mùa mưa khung cửa mẹ treo rèm hồng) làm em thương nhớ chúng. Trường em khác những ngôi trường trong tỉnh không trồng cây Hoa Phượng chỉ có hai hàng thông, sân trường là một thảm cỏ. Trong trời mùa Đông chúng thật đẹp và lạnh lùng giữa những tà áo trắng. Em thích nhìn những ngọn thông mong manh từ cửa sổ phòng ba (3) khi các bạn em đã ra về hết. Có những cô bé cầm tay nhau đi dưới ấy rồi lại thẩn thờ trở vào. Khi học đệ tứ em với Hằng, Thu Ba cũng thường đi như thế trong những giờ ra chơi hay buổi chiều nghỉ một giờ cuối. Bây giờ Hằng với Thu Ba đi một ban còn em đi một ban bơ vơ và buồn em không thêm làm quen với những cô bạn mới (Thu Ba thường bảo em: Ta coi mi có vẻ con người chung thủy lắm!). Nghĩ đến ngày khai giảng em thấy dạo này em mơ-mộng ghê nơi. Đôi lúc giạt mình em vội trách: «Lan ơi, mi thật khác ngày xưa. Mơ-mộng mà hay suy nghĩ nữa. Tháng đặc niên học mà đứng xa thì nguy đấy. Nhưng không biết em có già từ được mơ-mộng mơ không nhỉ?»

trong nhật ký của Quỳnh

truyện dài: ĐINH TIẾN LUYỆN

101

thứ sáu 21-5

Trời mưa nhỏ nhỏ nhưng mưa mãi. Tôi ở nhiều trong phòng một mình ngoài giờ học. Hình như cái ẩm ướt, giập dỗi của buổi chiều trời mưa hôm nọ hãy còn vương vương đâu đây. Dù buổi sáng, trên một con đường tôi đi qua, tôi đã gặp anh Uy và Viễn. Anh Uy gọi, cười tươi tỉnh. Viễn khẽ gật đầu chào. Tôi thấy tôi đáp lại bằng một cử chỉ và lưỡng cuống bước đi. Tôi cũng thấy tôi mở cửa phòng, quàng cặp trên bàn và thu mình trên chiếc ghế vàng tấm tức khóc.

Quỳnh ơi, một chút mưa cho ướt mắt. Một chút khói cho vàng môi. Rồi thì thôi nhé Quỳnh. Hình như những ngày những giờ vừa qua đã có quá nhiều mưa nhiều khói nhiều mưa. Và Mẹ biết thì Mẹ sẽ chẳng bằng lòng đâu.

Tôi chưa quên là tôi mới hơn mười sáu tuổi. Nhưng hình như trên những trang giấy này, từ một ngày chẳng lâu là bao nhiêu, tôi đã thay đổi nhiều quá.

102

thứ bảy 22-5

Nghĩ lại mà buồn cười, sáng nay trong lớp tôi khi cả bọn bàn chuyện lòng vòng tới các đấng con trai, nhỏ Kim chê con trai học ban A và C, nhỏ Hằng nói con trai học B là đúng nhất. Tôi không có ý kiến gì, nhưng đến khi nhỏ Thục trẻ môi ra, nhất là mấy ông con trai Văn Khoa, nghe «yếu» hết sức. Tôi ra sức cãi, học gì thì học chứ, tùy theo ý thích của mỗi người biết đâu mà so sánh được. Tôi dành phần thắng hăm hở như là tôi... chả có quen thuộc gì với ai ở Văn Khoa cả. Đến lúc tôi giật mình nghĩ tới Viễn mới biết là mình đã nói quá nhiều, tôi đăm ngượng. Và điều ấy hẳn là cũng chỉ tự nhiên, tự nhiên như những người đứng tự nhiên nhìn thấy nhau ở giữa đường ?

Chiều nay tôi đi với Đông ra phố. Đông mua vài thứ lật vặt con gái. Tôi kéo thẳng nó tới tiệm giày trước tôi đã thử. Đôi dép mà ở tiệm tôi rất ưng, song khi mang về nhà tôi thấy làm sao ấy. Cái « làm sao ấy»

103

thật bực mình, nó luôn luôn đến sau những phút mình cao hứng nhất và anh Uy có lần nói, vậy thì mới là đàn bà con gái, kỹ nghệ 80 phần trăm chỉ để phục vụ cho đàn bà con gái thôi mà. Có lẽ anh Uy cũng đúng một phần nào.

thứ hai 24-5

Tôi thức dậy sớm hơn mọi ngày. Có lẽ giờ này chưa tới 6 giờ. Nằm một lúc lâu trong giường nhưng cũng không tài nào dỗ được giấc ngủ. Tôi vừa lật mặt chiếc bàn lên để cúi sát mặt mình vào chiếc gương và mở to mắt để... ngắm nhau sắc mình một tí (chiếc bàn của tôi vừa là bàn viết, khi lật mặt bàn lên thì làm bàn phấn. Đó là « gia tài » của bà chị đi lấy chồng để lại) có lẽ bọn con gái ít ra cũng giống nhau ở một điểm, đó là chột buổi sáng nào đó soi gương bỗng thấy một chiếc mụn đỏ, khó thương như một cái gai giữa mặt, và sẽ khổ sở không ít. Tối qua tôi thức hơi khuya một tí, cũng không quá 12 giờ, để làm vài thứ lật vặt cho đến khi buồn ngủ dính cả bai mí mắt. Tôi

104

cứ tưởng sẽ ngủ vui một mạch cho tới lúc đi học, ai ngờ lại trái ngược. Chỉ sợ mấy cái mụn khó ưa ở đầu đùn lên thì thật là vô duyên. Nhỏ Tâm bảo thế này chứ, học với hành chả biết tới nhưng đòi những cái bằng cấp lấy cái mặt «trăm hoa đua nở», tao không ham. Tôi thường nghe tụi nó bảo, con gái đẹp đi ra đường không cần soi gương cũng hiểu là mình đẹp, gương đây ở trong mắt bọn con trai hướng nhìn về mình. Điều đó có lý. Nghĩa là có lý cả khi bọn con gái chịu khó ngồi hằng giờ trước gương. Anh Uy bảo, các cô thật vô lý, ai cũng đợi được khen là mình đẹp, dù chỉ là nịnh, Chuyện, nếu không thế thì ngồi mà... khóc à. Tôi đang khổ sở để « nghiên cứu » lập trường của anh Uy như thế này : Tôi (tức là anh Uy tiêu biểu lập trường của một ông con trai), tôi chỉ yêu những người con gái dễ thương. Và tình tự « dễ thương » được anh Uy phân tích cái đẹp bao gồm : dáng dấp, cử chỉ, lời nói và tâm tính. Tôi là phóng viên, tôi phỏng vấn anh tới tấp. Thế còn khuôn mặt ? Tôi chỉ nhìn thấy đôi mắt. Xong rồi. Như thế người yêu của anh cũng đỡ phải vất vả

trong nhật ký của quỳnh

105

đi phố chung diện và trang điểm trước gương. Tôi hỏi, « lập trường » của anh có trước hay là sau khi gặp Nhật Hạnh của anh ? Anh Uy trừng mắt ngó tôi dò hỏi, anh bảo điều đó không ảnh hưởng gì tới cả, vì nó là « lập trường đứng đắn ». Tôi bịt miệng cười, khá khen con trai tinh của anh, E-Và của anh sẽ phải thất vọng vì một A-Dong quá cứng lòng, không xúi dãi được điều gì. Anh Uy chồm lên ký vào đầu tôi, cái con bé này !

Cả chiều chủ nhật hôm qua tôi chả làm gì, mượn được nhỏ Lệ cuốn bói 365 ngày, chép mới được tới tháng bảy mà đã rã rời cả tay. Nhỏ Thục Oanh mới thân với tôi trở lại, nó rủ tôi đi học một khóa cắt may vào buổi tối, tôi có hỏi mẹ nhưng mẹ bảo để nghỉ hè. Hè, vậy mà cũng chóng phải biết, chả thấy gì, quay đi quay lại hai cái lục cá nguyệt là thấy hè. Có lẽ cũng chỉ vài tuần nữa thôi, đám phượng ở bên Tnào cầm viên tôi thấy đã nở đầy và những trận mưa cũng bắt đầu đan đầy những buổi chiều.

Chuyện anh Uy bỏ đi dạy học được ít tháng nay đã trở thành bình thường. Những tuần đầu bố chẳng bằng lòng mẹ cũng chẳng bằng lòng, ngày nào bố mẹ cũng căn nhắc là phải nên nghỉ lại. Anh Uy bảo, việc học thì vẫn học nhưng chẳng biết có đậu được không. Hôm nọ tôi nghe anh nói chuyện với đám bạn : Thì mình cứ cố xoay xở đủ mọi lối «bình» rồi có lẽ «bình» tới đường đi lính là chịu vậy chứ, đó là lối «bình» cuối cùng của con trai mà (ông ta làm như... bình «xấp xám»). Hình như anh ấy đang «bình» sang đường học cao học hành chánh. Tôi chả biết lối học hành của các ông ấy ra sao, thỉnh thoảng nghe các ngài nói chuyện «con trai với nhau» mà phát nản. Chỉ mong cho được nghe tiếng máy xe của các ông ấy đưa nhau đi tới mới thở phào nhẹ nhõm để được ngồi yên ổn trong phòng. Có lẽ cũng chả đậu được là, để tôi nhớ tới Viễn một chút. Buổi chiều chủ nhật, tôi căn kê những ngọn tóc trong môi và ngồi nhìn vu vơ ra ngoài cửa sổ...

Ông Uy đã thức dậy rồi thì phải. Tôi phải lo sửa soạn đi học bây giờ, buổi sáng thứ hai ạ.

trong nhật ký của quỳnh

thứ ba, 25-5

Đông mới cho tôi chiếc khăn, nó khoe, tác phẩm thứ nhất của ta mi không chê chứ. Đông thật là khéo, tôi thích những mũi chỉ trắng ẩn hiện trên mép khăn trắng trông «khiêm nhường và sang trọng» (y như lời nhỏ Thục Oanh ra nói kiểu cách). Tôi bảo Đông, người ta ký tặng nhau khăn tay lắm đó bô. Đông yên lặng, nó nhìn tôi rồi quay mặt đi, con bé dễ cảm động đến thế ư. Tôi thương nó, tôi thương cái đời mất mộng nước của nó. Hai giờ sau nghỉ, trong lớp chia làm nhiều tốp, tốp đi phố, tốp kéo nhau sang sở thú. Đông đòi về và tôi nhất định con kéo nó sang sở thú chơi dung dăng với cả bọn. Bọn con Thục, Lệ, con Hà phá đũa, nghịch ngợm như con trai, chúng mua đậu phụng vừa ăn vừa né n nhau. Đông khó chịu, chúng tôi tách riêng đi một lối.

(còn tiếp)

xuống thuyền không sửa soạn

VŨ THIÊN CHƯƠNG TRÌNH BẦY

Cuộc chơi dân chủ màn đầu của mùa chơi 1971 đã chấm dứt. Đã chấm dứt một cách lặng lẽ, hầu như rùng rùng với những người tuổi trẻ. Ông ào không thấy ở Sài Gòn. Ở xa. Miền Tây. Ngoài Trung. Có thể, đó chỉ là sự ồn ào nguy tạo. Tôi không thích những cuộc chơi dân chủ ở Việt Nam. Vì người ta chơi trái luật, cố tình trái luật. Người ta tung cả bùn bần vào mặt nhau. Gọi là đối lập. Mỗi cuộc bần cứ là một cuộc tự thiêu thiện chí tập thể. Hàng trăm tay chơi bị lôi ra bêu riếu, bôi móc thậm tệ. Thắng cuộc cũng dơ dáy mà thua cuộc càng dơ dáy. Tôi không muốn nói nhiều tới canh bài 29-8-1971. Sự đã rồi. Les jeux sont faits ! Điều tôi muốn nói chỉ là nỗi ái ngại cho một số bạn trẻ xuống thuyền không sửa soạn. Các bạn trẻ này đã vào sông bạc -- chính trị là một sông bài -- không vốn liếng hoặc vốn liếng còm cõi. Yếu tố để thắng trong bất cứ một canh bài nào là trường

vốn hay bịp. Tuổi trẻ không thích chơi bịp, không biết chơi bịp, vậy chỉ cần trường vốn. Nhưng họ đã thiếu vốn và nóng nảy. Do đó, họ thua.

Những Trần Tuấn Nhậm, Đoàn Kính, Nguyễn Văn Thắng, Phạm Hào Quang, vân vân... là những người tuổi trẻ thua cuộc. Bởi thiếu vốn. Bởi thành tích tranh đấu -- gọi là vốn -- của họ hụt hẫng, giai đoạn chỉ dùng để đánh những ván bài còm. Thí dụ những cuộc bầu ban của sinh viên. Vào những sông bài lớn, họ mới thấy họ thiếu hơi, không sáng nước. Không phải là họ thua tài đối thủ. Họ hơn đối thủ về kiến thức và cả lòng nhiệt thành nữa. Họ thua vì họ giống những người đi câu bóng trắng trên mặt nước. Họ mơ mộng, làm tướng, không tướng và chủ quan. Chính trị đã bước sang giai đoạn mới. Muốn làm chính trị phải có hậu thuẫn và tiền. Nhiệt thành không đủ đâu. Hậu thuẫn không có, tiền không có, nhập cuộc chính

trị là nhập cuộc chơi cầm chắc về đèn đỏ. Người tuổi trẻ sinh viên có một cái đẳng mạnh nhất, một hậu thuẫn vĩ đại nhất là Tổng Hội Sinh Viên và Tổng Đoàn Học Sinh. Rất tiếc hậu thuẫn ấy đã như rỗng đút khúc. Hậu thuẫn ấy chỉ thích tranh đấu với tính cách phiêu lưu, cảm hứng hơn là tranh đấu cho những mục đích thiết thực vĩnh cửu. Người tuổi trẻ không có hậu thuẫn, không có tiền bạc, bắt buộc phải bị loại ra khỏi cuộc chơi một cách tàn nhẫn. Đó là kinh nghiệm đau xót cho những người tuổi trẻ mơ mộng muốn lạc đường vào chính trị và tưởng chính trị dễ dàng thành công như những vụ xuống đường phản kháng. Đó cũng là kinh nghiệm mở mắt cho bất cứ ai thích đi câu bóng trắng bằng mỗi nhiệt tình và thiện chí.

Tuổi trẻ ham chính trị. Không có gì chê trách cả. Rất đáng khích lệ. Nhưng muốn lên đường, anh phải sửa soạn hành lý. Anh phải nhìn rõ đóm lửa nhận đường. Sự sửa soạn của anh đòi hỏi nhiều thời gian và kiên nhẫn. Anh phải biết dấn trí anh còn kém cỏi, coi chuyện bỏ phiếu như chuyện qua đường và trao gửi sự chọn lựa người đại diện của mình cho quý vị lãnh đạo tinh thần của họ. Anh phải xóa bỏ câu «Phai cha, thầy bất thành dân biểu» thì anh mới có hy vọng đóng góp nhiệt tình của anh ở nghị trường. Muốn thế, tuổi trẻ phải thấp sáng dan trí. Người tuổi trẻ phải có mặt ở những vùng ngư dốt, mề hoặc đề khai phóng. Anh phải là đại diện xã, phường trưởng, khóm trưởng, ấp trưởng. Ngồi ở những chỗ khiêm tốn đó anh mới có cơ hội giáo hóa quần chúng và nắm lấy quần chúng

để làm hậu thuẫn cho bạn bè anh nhập những cuộc chơi dân chủ lớn.

Vốn liếng của anh chỉ có ở đó. Và không bao giờ là những cuộc xuống đường phản kháng hốt hắng thiếu chiều sâu. Anh đừng ngồi nguyên rửa bóng tối, đừng tự an ủi mình bằng cách đổ vạ cho cuộc chơi gian lận. Anh cần sửa soạn ngay từ hôm nay. Chưa muộn. Không thể muộn. Trước hết, anh hãy làm lại những đồ võ của chính các anh. Tuổi trẻ, anh đừng lảm, anh khỏe lắm, nhưng anh đứng xa nhau, rời rạc. Anh phải xích gần nhau, xích gần nhau như những cặp tình nhân gần bó. Xích gần nhau anh mới khỏe và anh mới đầy được người của anh vượt qua những chướng ngại vật ngàn cân tuổi trẻ muốn đóng góp nhiệt tình và thiện chí phục vụ quê hương, dân tộc. Anh đừng hoài công lên án đàn anh. Những cây đã chết, lên án làm chi. Mất công. Tồn thì giờ.

Tuổi trẻ, anh đã nhận thức được sự thất bại của anh chưa? Thờ ơ hay ồn ào phản kháng đều là những yếu tố dẫn đến sự xa rời cuộc sống chung. Tuổi trẻ đứng trên tất cả thì mới có tất cả. Tuổi trẻ phiêu lưu vào những cuộc tranh chấp giai đoạn là mất tất cả, là lam chày tiêu nhiệt tình. Những điều tôi trình bày với anh là một sửa soạn hay một đóng góp cho sửa soạn chuyển đi đến đóm lửa nhận đường trong tương lai.

Câu kết luận: Hãy sửa soạn kỹ lưỡng rồi hãy xuống thuyền.

(30-8-71)

tuổi ngọc

và bạn ngọc

■ XUÂN HOA (Tây Ninh).— Cháu nhút nhát là tại sau lưng cháu có đeo con thỏ để. Chú nhờ ông Kiến Vàng «đọa» con thỏ của cháu nhé. Chắc là nó sẽ chạy mù trời (chả dám quay lại. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của cháu.

■ CAO HỮU TÙNG (?): Cảm ơn những lời khen của em. Hình như em đau tay nên viết bằng tay trái? Chữ viết khó coi quá.

■ ÁI BẮC (Quảng Ngãi): Cháu cho TN đậu «Bình» cơ à. Anh em TN nở mũi to bằng trái cà chua. TKT và ĐTL cảm ơn về lời khen của cháu. Điều cháu đoán trúng một nửa. Cuốn nghề của Sao Vân được rồi. Cháu đã có bài đăng.

■ NGỌC TIẾNG (Sài Gòn).— Những mục ấy không còn nữa cháu ạ. Đồng ý với cháu về quan niệm «Nhìn xuống cuộc đời». Tòa soạn cảm ơn về lời chúc của cháu.

■ NGUYỄN THỊ KIM THOÀ (Đà Nẵng)— Cháu tự do viết mục nào cháu thích. Tòa soạn đợi bài của cháu (NM).

■ DU HƯƠNG (Sài Gòn).— Đã nhận được bài mời, sao Hương chưa tới nhận quà của «một thoáng sương mù». (NM).

■ ĐỖ THỊ HẢI KHÁNH (Bảo Lộc).— Cháu quá yêu TN nên cho TN đậu nhất đấy thôi. À, ông Sao Vân lười quá nên bị chủ nhiệm cho về ngồi gốc me ở Lăng Ông Bà Chiểu rồi. Ông

ấy cứ quyết liệt bảo mình phía, cháu cứ quyết liệt bảo rằng ông ấy nói đúng. Cười chết được.

■ MIMOSSA (Sài Gòn)— Đây là «lịch trình» những cuốn sách của nhà xuất bản TN:

— Tháng 8: Anh em Kiến Vàng của Đinh Tiến Luyện.

— Tháng 9: Tập Thơ Hồng của Từ Kế Tường.

— Tháng 10: Con Thủy của Duyên Anh.

Em đã «chuẩn bị» sẵn đề ăm sách về nhà chưa?

■ MAI THỊ THE (Biên Hòa)— Ở quán sách Tuổi Ngọc, số 75 lầu I thương xá Tam Đa còn những số cũ. Ở tòa soạn thì hết rồi.

■ NGÔ THU MỸ (Phong lương bổng BD)— TKT đã khệ nệ mang 3 số TN cũ như đã hứa đến Bưu Điện nhưng tìm phong lương bổng không ra và ông gác cửa khó tánh chẳng chịu chỉ mà cũng chẳng cho vào dù đã trình thẻ nhà báo. Rồi gọi điện thoại 29423 cũng chẳng gặp ai. Như vậy thành đành chịu, chứ không phải thất hứa. Người bạn vàng của Tuổi Ngọc nhé.

■ NGÀN TRÙNG (Đà Nẵng)— Bài đang đọc. Thư trả lời chậm vì thư về tòa soạn nhiều quá, phải trả lời theo thứ tự và không bỏ sót một bức thư nào dù là thư mừng mỗ. Ngoài MLCBN con nhà Đinh Tiến Luyện chưa viết cuốn nào có Huy và

Anh Chi cả. Mới có Anh Em Kiến Vàng, vui đáo đê. Chờ gì mà không ẵm về sưu tầm xem có Huy và Anh Chi không ?

■ TẠ VĂN SĨ (*Kontum*) — Tòa soạn đã hết báo cũ. Đứng, Duyên Anh là Vũ Mộng Long, tên cúng cơm đó. Chưa mở mục cháu đề nghị được.

■ PHẠM THỊ HOANG VU (*Vũng Tàu*) Thưa TKT một tuổi sao có thể nhận mình là già được nhỉ. Hãy còn tuổi vừa lớn chán. Bài đó đã đăng trong số vào học. Gửi tiếp nữa nhé ?

■ VŨ (*Sài Gòn*).— Khi trả lời thư cho cháu tòa soạn đã hết những số Tuổi Ngọc cũ, nên không làm vừa lòng cháu được. Tuy nhiên cháu ở Sài Gòn có thể ghé Crystal Palace lầu I, quán sách Tuổi Ngọc, số 75 đề mua những số TN cũ mà cháu thiếu.

■ VŨ THỊ VÂN (*Đà Lạt*).— Chuyện bút hiệu nó phiền phức lắm cháu ạ. Chú thấy tên thật cháu vừa đẹp, vừa không thể có ai « cướp » được. Sao cháu không ký tên thật ở những bài viết của mình ? Chào chờ tên thật dưới những bài viết của cháu.

■ LÊ THỊ BẠCH NGÀ (*Qui Nhơn*).— Gửi báo thiếu là lỗi ở nhà phát hành, chứ chú lúc nào cũng muốn báo đến tay bạn Ngọc đầy đủ, vì như thế báo mới không chết. Công trạng của em thật đáng cho chủ nhiệm ghi vào bảng vàng, nhưng rất tiếc tòa soạn đã hết báo cũ. Tuy nhiên, báo đang đóng tập. Em có thể chờ đề ẵm một bộ TN từ số 1 đến số 10, tuyệt vời hơn nhiều, em nhé.

■ ĐOÀN VŨ THỤY UYÊN (*Long Khánh*) Bây giờ TN không chết nữa đâu cháu ạ. Vì chú đã hứa với anh em TN bán 1 số duy nhất cũng làm. Sau số 10 Tuổi Ngọc sửa soạn đóng tập 1 đấy.

■ SƠN TRẦN (*Vũng Tàu*).— Tòa soạn đã ngưng việc phát báo TN bộ cũ. Cháu hãy đợi TN đóng thành tập sau số 10. Cháu khỏi lo thiếu nữa nhé.

■ THỤY BẢO (*Gia Định*).— Thì gọi cháu là bạn Ngọc mới quen của TN vậy. Bài cháu tòa soạn đang đọc. Cám ơn lời chúc của cháu.

■ HUỖNH LONG GIANG (*Trảng Bàng*).— Bây giờ trả lời cho cháu đây, vì thư nhiều quá nên phải trả lời chậm chạp không phải không thêm trả lời. Không có mục đó đâu cháu ạ. Gọi cháu là bạn Ngọc của TN nhé.

■ TRẦN VĂN (*Cao Nguyên*).— Cháu vẫn còn là Tuổi Ngọc đấy. Vì cháu còn biết buồn khi được tin người yêu của cháu đi lấy chồng. Chỉ khi nào tâm hồn cháu chai đá, hết buồn hết vui, lúc đó cháu mới đánh mất Tuổi Ngọc.

■ KIM LINH (*Gia Định*).— Mua TN ở số 75 lầu 1 Crystal Palace. Vài hôm nữa sẽ kê bảng TN treo trước cửa tòa soạn.

■ LÊ TƯỜNG UYÊN (*Châu Đốc*).— Điều em đoán đúng đấy. TN cảm động chớp mắt hoài. Khổ nhỏ đẹp hơn và dễ giữ chữ em.

■ NGUYỄN DẠ NGUYỄN (*Huế*).— Ở tòa soạn còn những số báo đó nhưng không có người lo chuyện bán báo cũ. Em chịu khó đợi một ngày gần đây TN sẽ đóng tập, tập 1 từ số 1 đến số 10. Em khỏi phải sợ thiếu nữa nhé.

■ THƯƠNG (*Bạc Liêu*): Con nhà Đinh Tiến Luyện và con nhà Từ Kế Tường sẽ cho cháu và bạn cháu một tủ sách đầy ắp những cuốn sách yêu thương. Cháu hãy chuẩn bị đề « rinh » Anh em Kiến Vàng và thơ Hồng đi thì vừa.

■ LƯƠNG BẢO Y CO' (*Gia Định*).— Tên dài ghê nhỉ. Vậy thì em cứ viết « bông hồng cho tình đầu » đi. « Người ta » sẽ cảm động đến khóc ngất lên nữa chứ đừng sợ « Người ta » cười. Đề chú hỏi lại con nhà ĐTL xem « Người yêu Thị Nghè » là ai rồi nói với cháu sau nhé.

■ KIM ANH (*Phú Thọ*): « Thông điệp gửi cho bạn bè của cháu về tin TN ra lại chắc là sẽ giúp TN có thêm những người Bạn Ngọc chân tình nhất. Cám ơn cháu nhé. À, cháu cũng có thể « Nhìn xuống cuộc đời » chứ, gửi cho chú đi.

■ TUYẾT MINH (*Cần Thơ*): Đó là ca dao đấy em ạ. Ca Dao không ai dạy mình cả. Ngày xưa con bé nằm trên võng nghe mẹ hát ru rồi thuộc lòng. Chúc em sớm hết chứng bệnh « Ngồi lâu tăng kẻ » đề nhốn hơn tí nữa.

■ CHỮ KÝ BÁC SĨ (*4-7-71*): Gọi em là chữa ký bác sĩ vì anh chịu không thể nào đoán nổi chữ ký của em, để biết em tên gì. Lâu sau khi biên thư nhớ viết cả tên họ rồi hãy múa chữ ký, nhé. Ở Sài Gòn, em thiếu số nào ra Crystal Palace sẽ có ngay.

■ LƯU THỊ HOÀNG ANH (*Cần Thơ*): Tòa soạn đã hết những số báo mà cháu cần. Chú không biết làm sao hơn là nói với cháu hãy đợi TN đóng tập. Phần lớn các nhà thơ đều si tình, không riêng gì Nguyễn Bính. Về thơ Huy Cận, cháu tìm ở các nhà sách chắc có bán tập Lửa Thiêng.

■ HOÀNG LY HƯƠNG (*Cam Ranh*).— Chú rất tiếc tòa soạn không còn những số báo cháu hỏi. Cháu chịu khó chờ khi TN đóng tập 1. Tòa

soạn cám ơn về lời chúc của cháu.

■ HẢO HUYỀN (*Ba Xuyên*).— Em cứ viết bài rồi tự nhiên gửi về tòa soạn, chả việc gì em phải ngại ngần cả. Việc TKT sao mà nhiều thơ vì đó là... TKT. Thơ mộng mà ly.

■ NGUYỄN ĐOAN MÂY (?).— Nếu gọi TN là những viên thuốc để giải trừ những viên thuốc từ trước đến giờ các em của cháu uống thì không còn gì sung sướng cho TN hơn. Cám ơn sự cố động đặc lực của cháu.

■ THUYỀN DI (?).— Những bài cháu nói chú đã nhận được, đúng như cháu đoán nếu bài được chọn đăng sẽ đăng ngay. Ngoại trừ vài trường hợp đặc biệt ngoài ý muốn của tòa soạn đành phải gác lại.

■ HSM (*Bạc Liêu*).— Trong thư cháu nói khi trả lời nhớ đề rõ ràng tên họ cho cháu để nhận mà cuối thư lại chỉ có chữ ký tên không thôi và viết tắt lên họ. Chú biết phải gọi cháu là gì bây giờ ? Tòa soạn đã hết báo cũ, cháu chịu khó chờ đóng tập vậy nhé?

■ VŨ THỤY (*Biển Đô*): Hãy trách về bài vở hằng tuần chứ đừng trách chú đăng quảng cáo ngoài bia. Không có quảng cáo đó TN sẽ chết ngay tức khắc. Cháu hiểu không. Gửi bài về tòa soạn cháu đề tên Duyên Anh, hoặc TKT, hoặc ĐTL. Sao thì thư cũng tới cả.

■ THU THỦY (*Pleiku*): Mơ mộng không phải là một chứng bệnh theo y học mà là một chứng bệnh của... Tuổi Ngọc. Em cứ mơ mộng, vì khi hết mơ mộng em đã trở thành một người biết tính toán và mưu mô với cuộc đời. Buồn lắm. Tòa soạn đã hết báo cũ để gửi cho em. Chờ TN đóng tập vậy nhé.

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

văn

Đan Uyên. Kha Thụy. KT. Mai. Phạm Trần Dạ Thảo. Vũ thị Hải Dương. HĐ. Nguyễn Chân Mây. Trầm Sơn. Kiều Giang. Vành Khuyên. Miên Thụy. Đoàn Phương An. Thượng Uyên. Vương Ngọc Yến. Nguyễn Hồng. Trương thị Ngự Viên. Anh Châu. Tóc Tim. Khuất Quỳnh Châm. Lá xanh. Nguyễn Mây Thu. Mai Vũ Trầm Ca. Nguyễn thị Thanh. Hồ Thụy Hoàng Hôn. Trang Nguyễn Thủy. Nguyễn Thu Ca. L.T. Thụy Vũ. Ly Uyên Ngọc. Vân. Lưu Dzoãn Thảo. Nguyễn Thục Uyên. Nguyễn Thị. Chung Lăng. Thùy Nhi. Dung Chi. Nguyễn thị Hạnh Phúc. Nấm Hương. Trương Đình Vũ Bảo. Duy Trần. Uyên Uyên. Thương Nguyễn TMN. Hương Na. Hoa Sim. Nguyễn Thạch Vu Vơ. Ngọc Minh. Nguyễn Thạch Vu Vơ. Hạ Giao. Đỗ Hữu Huyền. Dali. Thu Miên Ngọc Sương. H.K.H. UC. Hương. Nguyễn thị Ngọc Nữ. Nguyễn Nguyễn Mimosa. Lam Du. Siannbi. Lê Du Ngọc. ND. Huyền Xưa Thanh Vân. Từ Vân. Du Mùa Đông. Nguyễn thị Ngự Bình. Quảng Trung. Cao Nguyễn Huy Anh. Tóc Tiên Ngọc Phiến. Mai Vũ Trầm Ca. Việt Thi. Đồng Nhật Thăng. Thạch Thụy Mỹ Sa. Minh Khuyết. phiến Chi Ngọc Tim. Vũ Hàn Dương. Stám. Âu Uyên. Ngọc Vân. Trần Đình Thu. Huỳnh Ngọc Ngờ Ngần? Nguyễn thị Nghĩa. Toàn Triều. Dương xuân Trọng. Phan Thị Hạnh. Sóc. Thổ Trắng. Thượng Hoàng. Đình Triều. Phạm Nguyễn Giang Châu.

Phạm Vũ Thủy Bảo. Phan Lệ Vân. Hoài Mặc Niệm. Thy Hà Linh Thy. Thổ Đế. Sóng Bạc Trùng Dương. Hát Ca. Thiên Thư Hoàn Lệ Thu. Giang T Uyên. NVT Lam. Mây Hạ. Chung Lăng. Vũ Thị Mộng Hoàng. Lưu Hoài. An. Thăng Mai. Trần Liễu Hoa. Nguyễn Thị Kim Hạnh. Diệp Thùy Dung. Du Hương. Trương Đình Cường. Tha Hương. Miên Thanh. Nguyễn Thị Thế Quỳnh Nguyễn Trường Thụy. Quyên Du. Phương Nga. Vũ Nguyễn. Phan Thị Thúy Truyền. Long Giang. Phùng Thị Nguyễn. Trần Thy Thảo. Văn Anh. Long Yến. Du Yên. Ngọc Cung Hoàng. Ngọc Thùy Khanh. Du Mùa Đông. Khánh Hoan. Trần Cầm. Yên Đỗ. Mặc Long Phương Thảo.

thơ

Lệ Thị Nha Trang. Dung Hạ. Trần Đình Thu. Nguyễn Linh. Tâm Nguyễn. Mộng Bình Thanh. Thương Hoài Nguyễn. Trương Khánh Mân. Nguyễn Huy Hải. Uyên Uyên. Hạ Huyền Mai. Hảo Huyền Phạm Khánh Vũ. HĐ Nguyễn Chân Mây. Nguyễn thị Kim Hạnh. Hà Huyền Hoa. Mặc Hàn. Tống Châu Ân. Phạm Trần Ca Dao. Trần Như Hoa. Ngô thị Minh Hương. Ngô Đăng Quảng. Diệp Thúy. Nhật thị Lệ Thủy. Duy Linh. Linh Tuyết. Diệp Thúy. Nhật Lệ. Trần Quốc Ham. Thanh Hà. An. Anh. Hoài Long Tuấn. Hoàng Thu. Huỳnh Lưu Ly. Hà Thu Thủy. Văn Trung. Uyên Sơn. Ngy Thức Long. Phương Dý.

Nguyễn Dạ Hoài. Trương thị Kim Chi. Đoàn Thụy. Võ Sinh. Trầm Thục Trinh Vũ Liên Tuyền. Lương Anh Kim Chi. Hoàng Phi Hùng Nguyễn Lê Huỳnh Yên. Tóc Tim. Dạ Thảo Hoài Uyên. Hải Yến Linh Thy. Khu Tym. Tạ Văn Sĩ Lăng Uyên. Hoàng Cổ Tích. Áo Lụa. Bùi Tấn Tiến. Mặc Uyên. Nguyễn Văn Luật Khoa. Lê Đình Bồn Phiến. Nguyễn Anh. Thục Khánh. Lâm Thanh Phương. Uyên Sơn. Triều Tố Lê. Da Giang Lê Thụy Vi. Tôn Nữ Thu Nga. Mạc Ngân Hà Đỗ Hữu Huyền. Tạ thị Mỹ Dung. Thái thủy Triều Miên. Nguyễn Thị. Hoàng Du Thụy. Thùy Nhi. Võ An Định. Hoài Thiện Tông Hưng. Trầm Thục. Vũ Khuê Huyền. Hoài Thiện. Uyên Uyên. Khúc Hương Hạ Giao. Đỗ Hữu Huyền. Dalia. Hoài An. Hà Vi. Nguyễn Chân Mây. Hoài Lệ Thương Ca. Nhật Thanh Thương Hoàng. Trần Văn Nghĩa. Trần Nguyễn Mây Xanh. Diễm Thị Mưa Roi. Nấm Hương. Nguyễn Thủy. Diệp Hồng Phương. Nguyễn Thị Tuấn Hồng. T. TH TMT. Cổ May. N. Mỹ Phương. Thanh Lê. THVB. Hoài Thiện Kim Thu. Tạ Văn Sĩ. Thanh Triều Dương PT. Chinh. Tôn Nữ Quỳnh Mơ. Lưu Nguyễn. Đình Sầu. Nguyễn Vũ Thoại Châu. Như Luân. Trầm Du. Hoa Anh. Dương Xuân Trọng. Dạ Huyền Đăng. Vũ Thụy Thanh. Thương Hoàng. RV Thanh Thủy Đình Triều. Phạm Nguyễn Giang Châu. Hoài Phố.

bông hồng cho tình đầu

Thy Hà Linh Thy. Nguyễn Hoài Thắm. Diễm Thy. Nguyễn Thy Uyên. Hoa Lam. Trịnh Vũ Liên Tuyền. H.T.N. Hải My. Mộng Hoài Thương. Sóng Đông. Nguyễn Trần. Hoàng Du Thụy. NL. Có Chi. Nguyễn Thạch Vu Vơ. Vũ Khuê Huyền. Phiến Linh Võ Công Quang. Hoài Lệ Thương Ca. Hương Thủy Tiên. Nguyễn Thị Quý: TTP.T Nguyễn Lê Hồng Hạnh. Trần Ngọc Tân. Thy Diễm An.

5 - 9 - 1971

PHÁT HÀNH TRÊN TOÀN QUỐC

BƯU NHẠC LƯU NIỆM BỎ TÚI

- 1 - LÒNG MẸ VIỆT NAM món quà tha thiết kính dâng về mẹ trong mùa BÁO HIẾU để tỏ lòng con THẢO.
- 2 - TRẮNG TRUNG THU quà tuyệt đẹp dành tặng bạn bè và người thân có phụ bản DẠY VIẾT CHỮ ĐẸP và VẼ.
- 3 - DÂN CA PHẠM DUY hình bìa ban Tam Ca Đông Phương.
- 4 - TIỀN CHIẾN hình bìa cô Thái Thanh.
- 5 - TRỌN ĐỜI YÊU NHAU hình bìa đôi uyên ương ca Lê Uyên và Phương.
- 6 - CHO TÌNH YÊU CHÚNG MÌNH
- 7 - MÙA XUÂN một hình thức mới lạ ĐẸP và nhiều chủ đề khác xin mời đến chọn lựa cho vừa ý.

Tổng phát hành THANH HƯƠNG 84 lầu 1
thương xá Tam Đa 101 Công Lý Sài Gòn

2 - 9 - 1 9 7 1

NAM PHƯƠNG FILMS HÂN HẠNH
GIỚI THIỆU TÁC PHẨM ĐẦU TAY

TRẦN THỊ DIỄM CHÂU

Truyện phim, đối thoại : DUYÊN ANH

Đạo diễn : LÊ DÂN

Giám đốc sản xuất : LÂM CHÂU

TRÌNH CHIẾU TẠI BỐN RẠP LỚN SÀI GÒN

REX • ĐẠI NAM • VĂN HOA • VĂN HOA
(Sài Gòn) (Đakao)

- PHIM ĐƯỢC CẢ NỘI CÁC CHIẾU CỔ HƠI KỸ
- PHIM CỦA TUỔI TRẺ CÔ ĐƠN CỦA GAI GÓC CUỘC ĐỜI CỦA KHẮC KHOẢI CỦA THÙ HẬN
- PHIM CỦA TÌNH YÊU THƠ MỘNG, NỒNG CHÁY, THIẾT THẠ.

VỚI NHỮNG KHUÔN MẶT ĐIỆN ẢNH
RỰC RỠ KHÔNG CẦN PHẦN SON QUẢNG CÁO

một phim mọi người, mọi
gia đình phải đi xem

Hương Bọt Ngọt thiên hương

Lớn nhất tại Việt Nam

— Những quý bà nội trợ sành điệu đều biết chọn và dùng Bọt Ngọt

Vị Hương Tỏi!

- Thêm chút đỉnh Vị Hương Tỏi trong những món ăn sẽ càng thêm ngon.
- Dùng vào những món ăn chay hoặc ăn mặn sẽ thêm nhiều chất bổ dưỡng.

Vị Hương Tỏi!

Do THIÊN HƯƠNG Công ty S.A.R.L. sản xuất

- Văn phòng : 91 Đại lộ Không Tử Cholon. Tél : 37.021
- Tổng Đại Lý hãng VINH HƯƠNG — 35 Phụng Hưng Cholon

KỸ-THƯƠNG NGÂN-HÀNG

COMMERCIAL INDUSTRIAL BANK

Công Ty Nặc Danh — Vốn 250.000.000. góp đủ

Trụ Sở 422 Trần Hưng Đạo — SAIGON

(Góc Nguyễn Biểu — Trần Hưng Đạo)

Điện thoại số : 98.495 — 98.496. QS : 60.078 61.421

Điện tín : INCOMBANK

Thực hiện mọi nghiệp vụ ngân hàng :

- Nhận và trả mọi tiền ký thác
- Cho vay dưới mọi hình thức
- Mở tín dụng khoản xuất nhập cảng
- Chuyển ngân
- Mở Trương Mục Tiết Kiệm

Tiếp đón nồng hậu

Phục vụ mau lẹ và kín đáo